

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-heteses péld. pár egyszer 20 ft.
 minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 117

KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Rézvály-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

STAUER JÓZSEF

Csütörtök, május 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Véget ért a hadügyi vita
- Drága kölcsönt kínálnak a kartellbankok.
- Gazdája akadt a harangozó alapnak.
- Orosz készülődés a függetlenségek látogatására.
- Tizenötezer koronás vasuti zsebtolvajlás.
- Kamarilla a Wallburg pörben.
- Glatfelder püspök a kalocsai érsekről.
- Mesedélután a kulturpalotában.
- Urban Péter báró a főrendiházban.
- Mikor kérjen elégtételt a miniszterelnök.
- Kossuth Ferenc haláltusa.

A vásárhelyi sétatéren...

Arad, május 20.

A vásárhelyi sétatéren vasárnap kivételesen nem a híres Béla cigány hegedült, hanem egészen más együttesben volt része a magyar alföld ezen hatalmas nagy városának.

Nagy koalíciós népgyűlés volt ott, melyen részt vettek a nagyok közül Justh Gyula, Károlyi Mihály gróf és Polónyi Géza, a szociáldemokraták részéről Garbai Sándor és ezenkívül az ellenzék minden árnyalatából egynehány aprószent. A képviselőházból önkéntes szántüzetésbe vonult ellenzőknek vasárnaponként rendezni szokott ilyen fajtájú kéjkirándulásai rendszerint nem szoktak kiemelkedni a sablonos szürkeségből, azonban a vasárnapi hódmezővásárhelyi exkurziótól sok tekintetben nem lehet megtagadni az érdekességét.

Sok mindenféle történt ugyanis ezen vendégszereplésnek folyamán. Egy kis portyázás a külpolitika berkeiben, némi kirándulás a nemzetgazdaság terére, meg aztán egy kis pikáns politikai végrendekezés is történt ott, amely élénk fényt vett az újabban ismét barátilag összeölekezett függetlenségi párt beléletére.

Érdekes lehetett, amikor Hódmezővásárhely szinmagyar népe előtt Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf, az intranzigens függetlenségi eszme képviselői, hangoztatták az Oroszszággal való barátságának szükséges voltát s nem egy becsületes magyar lélekben támadhatott fel az a gondolat, hogy ezek az urak elfeledték azt a korszakát a magyar históriának, a mikor Világosvára alól elment Péter várra az arról szóló üzenet, hogy Magyarország a minden oroszok cárijának lábainál hever.

Nem kevésbé érdekes lett volna megfigyelni Károlyi Mihály gróf fejtegetéseinek közvetlen hatását, a midőn az oroszországi viszonyokat állította oda a magyar politikának követendő példa gyanánt és a becsületes hódmezővásárhelyiek előtt fejtegette annak szükségét, hogy a hármasszövetség hatalmaival, közöttük Oroszszággal kell a barátságos közeledés útjait megtalálni.

Hogy milyen előnyök származhatnak Magyarországra abból, ha a há-

rom évtizeden át kipróbált szövetségeket elhagyva, Oroszország uszályába kapaszkodó külpolitikát folytatunk, annak magyarázatával a nemzetnek Hódmezővásárhelyen felszólt vezérei adósok maradtak, de bármilyen okos szavakkal diskuráltak is ezek az urak, az biztosra vehető, hogy egyetlen magyar lélekben sem tudták azt a meggyőződést felkelteni, hogy a hármasszövetségtől való eltántorodás okos politika lenne, épen a szorosán vett Magyarország szempontjából.

És akárhogy forgatják a dolgot ezek a jó urak, a kristálynál átlátszóbb az ilyen külpolitikai csörtetésnek azon taktikai célja, hogy ezen felszólalások által a szövetségeinkben azt a gyanút felkeltsék, hogy Magyarországon megrendült a hármasszövetségbe vetett bizalom s hogy ezáltal eléressék az, hogy szövetségeink követeljék a mostani kormány eltávolítását, melynek helyébe természetesen a koalíció kerülne, hogy visszahódítsa az országot a hármasszövetség eszméjének.

A magyar közvéleményben azonban az utolsó években annyira hódított a józan, reális politika méltatása, hogy az ellenzéknek ez a külpolitikára fektetett sakkhuzása is eredménytelen marad, s az ellenzék tervezett pétervári és párisi útja sem fog más eredményt elérni, mint hogy az

Budapestiek.

Irta: Bíró Lajos.

Uzelác, egy másodrangu budapesti gyáros elérte életének harminckettedik esztendejét és ebben az emlékezetes évben megházasodott. Harminckét éves életének ez volt az első szabálytalan és kockázatos cselekedete. Ezideig élete csendesen és rendesen folydogált előre; amikor annak idején rákerült a sor, belépett volt az apja gyárába; amikor az apja meghalt, átvette volt a gyár vezetését; üzleti dolgokban nem kísérletezett, hanem megmaradt a régi, biztos uton; ami a társas életet illeti, ugyanabba a kerületi kaszinóba járt, amelybe annak idején az apja, és az életről és az emberekről való felfogása is ugyanaz volt, ami az apjáé. Nyíltan ezt a felfogást nem mindig képviselhette, mert a kaszinóban divatba jött a modernség; néha, amikor már nagyon hangosan mondta, akkor el is hitte, hogy ő haladt a korrallal; lelke mélyén azonban meg volt róla győződve, hogy a jó Isten azért teremtette a világot, hogy a lakatosárukat gyártson benne, és titokban semmit a világon jobban nem gyűlölt, mint a szociálistákat. Így folydogált az élete előre, amíg harminckét éves korában egyszerre csak meg nem házasodott. Ez magában véve nem lett volna szabálytalan lépés; harminckét éves korában évszázadok óta valamennyi Uzelác családapa volt már; hanem Uzelác — a mi Uzelácunk — azt tette, hogy egy más-vallású leányt vezetett oltár elé: Miozit, Seiler Miczit, egy nagykereskedőnek a tizenkilenc éves leányát.

Arról a kőről, amelyből Miczi kikerült, Uzelácznak a lehető legrosszabb véleménye

volt. Mint egykor apja, gyűlölte és megvetette a Miczi egész családját, egész fajtát és valamennyi őstét harmincadiziglen. A szerelem azonban igen nagy hatalom és Uzelác hosszabb lelkitusa után — amelyben hevesen bizonyította magának, hogy avult előítéletekre modern embernek nem szabad hallgatnia, és hogy a korrallal haladni kell — hosszabb lelkitusa után tehát Uzelác megkérte a Miczi kezét. Mint-hogy Miczi azt gondolta, hogy barátnője el fog napadni az irigységtől, ha ennek a szokatlan házasságnak a hírére meghallják, meg is kapta. Miczi meg gyorsan elhagyta atyái hitét és azután hamarosan megvolt az esküvő.

A házasság a legkitűnőbb házasságnak indult. Uzelác szerette Miczit és Miczi is szerette Uzelácot. Miczi belenyugodott, hogy Uzelác ugynevezett borestekre jár régi baráti körébe, és Uzelác is belenyugodott, hogy Miczi kedveli a különböző vad és lelkes művészek és írók társaságát. Azokat az aggodalmakat, amelyek Uzelácban egykor felmerültek volt, annyira nem igazolta semmi, hogy Uzelác tökéletesen elfelejtette, hogy valaha voltak efféle aggodalmai. Egyik év telt a másik után; Uzelác nyugodt volt; elégedett volt boldog volt. Az étellel és a világ berendezésével olyan tökéletesen meg volt elégedve, hogy felkeléskor és lefekvéskor, amikor régi szokás szerint rövid gyermekimáját elmondta, az az érzése támadt, hogy a jó Isten az egész dolgot csak ő ertette csinálta. Az egész nagy világapparátus csak azért forog, hogy Uzelác Gusztávnak meglegyen az ő Miczije, és hogy neki és az ő Miczijének meglegyen mindene, ami kell.

Igy telt el öt hosszú és boldog esztendő. A hatodik esztendőben jöttek a bajok. Miczi,

aki titokban már a harmadik év óta érezte, hogy Uzelác őt nem érti meg, ebben az évben megismerkedett a fiatal Oltványival. Az ismerkedés a kerületi kaszinóban történt, ahová Uzelác szinte csak erőszakkal tudta Miczit elkényszeríteni és ahová azon az estén a fiatal Oltványi a nagybátyját, a minisztert, a kerület képviselőjét kísérte el. Az ismeretség már a kaszinó estélyén igen meleggé lett; az első találkozást több találkozás követte; a fiatal Oltványi gyakori vendége lett az Uzelác-háznak és Miczi kezdett elgondolkozónak, elbusulónak, ingerlekenyűnek és időnként sirva fakadóvá válni. Kedélyének e hullámváltozásai jó félévig tartottak és már-már Uzelácznak is feltűntek, amikor a fiatal Oltványi végre teljesen megbízható tájékozódást szerzett az öreg Seiler anyagi viszonyai felől és amikor egy délután minden részletre nézve megállapodott Miczivel.

Uzelác, aki ezen az estén szokása szerint kilenc óra tájban jött haza, utcai ruhában találta otthon Miczit, a megszokott pongyola helyett. Az utcai ruha talán nem tűnt volna fel neki, ha a Miczi arca nem szokatlanul ünnepies. A Miczi arca azonban szokatlanul ünnepies volt és Uzelác így kérdő tekintet vetett rá. A kérdő tekintetre Miczi lépett egyet előre és ünnepies és mély, bár kissé remegő hangon így szólt:

- Gusztáv én elhagyom a te házadat.
- Micsoda? — kérdezte meglepetve Uzelác, aki ritkán járt színházba.
- En — ismételte Miczi — elhagyom a te házadat.
- No, Miczi, — mondta erre Uzelác kissé meghökkenve — ne viccelj.
- Miczi felemelte a fejét.

ellenzék egyes tagjai Pétervár és Páris ismeretével gazdagabbak, de egy illúzióval szegényebbek lesznek, azaz az illúzióval, hogy a külpolitikai kérdések felbolygatásával, ki lehet köszörülni azon vereségeket, melyeket ők a belpolitikában szenvedtek.

Nem kevésbé érdekesek Károlyi Mihály gróf közgazdasági fejtegetései arról, hogy Franciaországban meg kellene erősíteni a magyarországi békés hangulatot, hogy a francia tőke Magyarországon is elhelyezkedjék. Ez az eszme szépen van kieszelve s talán Hódmezővásárhelyen tetszetősen is hangozott, de annak tárgyi tartalma mégis csak a minimumra redukálódik akkor, ha tekintetbe vesszük azt, hogy Franciaország ép az utolsó időben maga is szinte összeroskad az exorbitáns fegyverkezés terhei alatt, s a saját szükségleteit is alig tudja felteremteni s igazán semmi kilátás nincs arra, hogy bármely szépszavú politika által a francia tőke ide hozzánk becsalogatható lenne.

De történt más is a vásárhelyi exkurzió folyamán. Justh Gyula politikailag végrendekezett s azt a vezéri pálcát, melyet ő több eréllyel, mint eredménnyel forgatott, kellő ünnepélyességgel és határozottsággal rátestálta Károlyi Mihály grófra.

Hát abban nincsen semmi s a gondos vezér csak előrelátásáról tesz tanúságot, ha még oly időben gondoskodik utódjáról, a midőn ő maga is teljes erejének birtokában van. Ámde másutt van itt a bökkenő. Emlékeznünk arra, hogy Kossuth Ferencnek birtokában is van egy ilyen vezéri pálcáca, s hogy néhány héttel ezelőtt Kossuth Ferenc is in optima forma eltestálta az ő vezéri pálcáját, még pedig Apponyi Albert grófra, kit viszont ő tart legalkalmasabbnak a nagy egyetértésben egybeforradt függetlenségi párt eszméinek a megerősítésére és fejlesztésére.

Hogy azután a két vezérutód, hogy fog árulni egy gyékényen azt majd a jövő mutatja meg. Az élet és a gyakorlati politika majd csak talál formulákat a Károlyi gróf által most hirdetett radikálizmusnak Apponyi gróf konzervativizmusával és a Károlyi gróf ententeb-

rát politikájának az Apponyi-féle hármasszövetségi politikával való összeegyeztetésére. Különben az az összhang és egyértés, mely a két előd politikája között megvolt, talán csak meglesz a két utód eljárása között is.

Ha még hozzávesszük azt, hogy a szocialistáknak a népgyűlésre kiküldött szónoka, nem akart Polónyi Gézával, aki szintén részt vett a hódmezővásárhelyi-exkurzióban, egy kalap alatt közreműködni és ennek nyíltan kifejezést is adott, úgy körülbelül tisztában lehetünk azzal, hogy milyen paradicsomi összhang uralkodott azon a hódmezővásárhelyi gyűlésen.

A vásárhelyi gyűlésen elhangzott nyomatékos beszédek tehát nem fognak a monarchia külpolitikáján lényeges változást előidézni. Bethmann Hollweg és San Giuliano márki nyugodtan alhatnak, mert a vásárhelyi koncert nem hagy az európai koncertben maradandó nyomokat. De a kormány is nyugodtan lehet ebben a dologban, mert a hódmezővásárhelyi nyilatkozatok után sem fog akadni senki, aki elhinné, hogy Magyarországon bárki is, eltántorodott a hármasszövetséghez való hűségétől s hogy az ország közvéleménye a muszkabarát politika felé hajlik.

A belpolitikát illetően pedig elég alapos következtetés vonható le az ilyen exkurziók magas színvonalait illetően ebből a kirándulásból, mely fényesen igazolja azt, hogy milyen nagy sikerrel jár a magyar ellenzéknek az az agitációja, melyet a parlamenten kívül folytat.

Spectator.

Francia kormányválság. Párisból jelentik: A kamara folyosóján forgalomban lévő hírek szerint Doumergue miniszterelnök Poincaré elnökkel folytatott beszélgetése során meg lehetős nyomatékkal hangoztatta a kabinet visszalépésének lehetőségét. Poincaré igyekezett a miniszterelnököt erről lebeszélni és rábírní őt

arra, hogy az általános politikáról szóló első vita tanulságait várja be. Abban történt azután megállapodás, hogy Doumergue később fogja közölni végső döntését. A tegnapi esti impressziók szerint Doumergue mindinkább hajlik a kabinet lemondása felé.

Kamarilla a Wallburg pörben.

(Interpelláció az ausztriai tartománygyűlésen.)

Távirati tudósítás.

Bécs, május 20.

Az alsóausztriai tartománygyűlésen Heilingger dr. és társai meginterpellálták a helytartót a Wallburgok ismert ügyében. Az interpelláció első sorban rámutatott arra, hogy a bécsi polgári törvényszék tárgyalásából kiderült, hogy egy főherceg gyermekei nem juthatnak jogukhoz s arra vannak utalva, hogy életük végéig küzdjenek az igazukért. Ez az eljárás meggyalázó Ausztriára.

Bizonyos, mondja az interpelláció, hogy egy udvari kamarilla nyomja el az igazságot. Ez a kamarilla, amely hamisan informálta az udvart, nemcsak abban sántikal, hogy megfoszsa jogaitól a főherceg gyermekeit, hanem a legmélyebb nyomorúságba dönti őket. A kamarillának nagy érdeke, hogy a császárhoz és a császári ház tagjaihoz vivő utat teljesen elzárja előlük.

A bécsi törvényszéki tárgyaláson nyilvánvaló lett, hogy a kamarilla még a bíróságra is nyomást gyakorolt, mert különben nem hozott volna a döntő bizonyítékok ellenére olyan páratlanul álló ítéletet, amely elűti Szimichné-Wallburg Klára bárónőt jogaitól, noha elismeri a főherceg házasságának tényét.

Az interpellálók végül a következő kérdéseket intézik a helytartóhoz:

1. Mit hajlandó a kormány tenni, hogy az ilyen különálló esetekben is megőrizze a bírák függetlenségét, hogy félelem nélkül igazságot szolgáltatthassanak?

2. Milyen lépéseket tesz a kormány, hogy a Wallburgok ügyében az igazsághoz hiven informálják a császárt?

— Hagyjuk ezt a hangot, Gusztáv — mondta sötéten. — Ez sulyos és nagy óra. Kell, hogy méltó legyen a multunkhoz.

— Mit... mit akarsz te, Mici? — kérdezte Uzelác dadogva.

Miczi rosszalóan csóválta meg a fejét és ünnepiesen így szólt:

— Én téged, Gusztáv, nem szeretlek többé. Bűn volna egy fedél alatt maradnom veled. Ezt a bűnt én magam ellen és ellened nem követem el.

Uzelác ekkor elsápadt és felhördült:

— Te el akarsz válni?

— El.

— Kihez akarsz menni?

— Ne beszéljünk erről Gusztáv, — mondta Miczi rosszalóan. — Itt maradnom bűn volna, tehát...

— De csak beszéljünk erről — kiáltotta Uzelác.

Rámertt Micire, majd felordított:

— Oltványihoz akarsz menni!

— Kérlek, Gusztáv.

— Oltványihoz akarsz menni.

— Gusztáv, kérlek, legyünk méltók...

— Nem akarok méltó lenni. Oltványihoz akarsz menni!

— Gusztáv, kérlek, ebben az órában...

Uzelác azonban ordítva ragadta vállon, majdnem torkon Micit.

— Oltványihoz! Valld be, hogy Oltványihoz.

Mici erre szintén dühbe jött. Most már nem volt ünnepies.

— Hát igenis Oltványihoz — mondta mérgesen.

Uzelác erre levette a két kezét a Mici válláról — majdnem a torkáról — és öklöbe szorítva rázta őket a levegőben.

— Hahá, — kiáltotta elkeseredett, de szinte diadalmas ordítással — hát csakugyan Oltványihoz. A gazember. Itt ette az ebédeimet, most a feleségem kellene. Hanem abból nem eszik.

Mici megkövülten állott; Uzelác ordított; Mici végre méltatlankodva szólt:

— De, Gusztáv, hát nem érzed, hogy bűn volna? ...

— Semmit se érzek — ordított Uzelác.

— Abból ugyan nem eszik ...

Mici várt még egy ideig, azután sarkon fordult és indult kifelé.

— Hová mégy? — kérdezte Uzelác.

— Elhagyom ezt a házat.

Uzelác reszketve állott még egy ideig, azután berohant a hálószobába, az éjjeliszekrény fiókjából kirántotta a revolverét, kijött a hálószobából és megállott Mici előtt, aki éppen a kalapját tette fel. A szeméből egymás után hullottak le a nehéz könnyecsek.

— Hát eredj, Mici — mondta elcsukló hangon. — De abban a másodpercben, amelyben kiteszed a lábadat az előszoba ajtaján, én főbelövöm magamat.

Mici elsikoltotta magát.

— De, Gusztáv! — mondta kétségbeesve

— Főbelövöm magamat. Te csak menj.

— De, Gusztáv, hát nem érzed, hogy bűn volna? ...

— Hiszen te csak menj — mondta sirva

Uzelác. — De én főbelövöm magamat.

Mici kétségbeesve kapacitálta, de minden kapacitálás hiábavaló volt. Uzelác megmaradt amellett, hogy ő főbelövi magát, úgy, hogy Mici végül elcsüggedten tette le a kalapját és a kabátját. Az a reménye azonban, hogy Uzelácot idővel meggyőzheti, hiábavalónak bizonyult. Izgalmas és heves beszélgetésük belenyúlt a késő

éjszakába, és akármit mondott Mici, Uzelác még éjjel után két órakor is főbe akarta magát löni.

Másnap Uzelác nem kelt fel. Ágyban maradt, mert betegnek érezte magát. Mici délelőtti ápalta, de délután készült elmenni otthonról.

— Hová mégy? — kérdezte Uzelác.

— A mamához ...

— Jó, — mondta erre bágyadtan. Uzelác

— ha este hét óráig nem vagy itthon, én főbelövöm magamat.

Mici elment otthonról, sietett Oltványihoz és elpanaszolta neki a dolgot. Oltványi rábeszélte, hogy ne menjen haza. Mici hajlott is a dologra, de hét óra tájban rájött a lelkifurdalás és elrohant. Epen idejében érkezett, mert Uzelác már készült magát főbelöni. Mici így

másnap is hazarohant a megszabott időre és harmadnap és negyednap is, teljes négy hétig. Ezen a negyedik héten azonban úgy érezte, hogy most már ő fogja megölni magát. A helyzetet Oltványi is kétségbeesettnek találta, és volt egy percük, amikor már-már közös öngyilkosságra gondoltak. Mielőtt a közös öngyilkosságra rászánták volna magukat, Oltványi így szólt:

— Tudja mit, Mici, beszéljünk el a dolgot előbb a nagybátyámnak.

Mici beleegyezett, mert az idősebb Oltványi őt teljes atyai rokonszenvével tüntette ki; így gyorsan kocsiba ültek és elmentek az idősebb Oltványihoz. Az idősebb Oltványi, a miniszter, végighallgatta őket és amikor Mici sirásra fakadtan azt mondta, hogy ő ebbe az állapotba belepusztul, akkor így szólt:

— Várjon csak, várjon csak. Uzelác? ...

Nem az a magas, szőkésbarna, kicsit hizásra hajló? ...

Véget ért a hadügyi vita.

(A delegáció teljes ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 20.

A delegáció mai teljes ülését megelőzőleg a legtöbbet vitatott kérdés volt a Balkánon támadt újabb bonyodalom. *Andrássy Gyula* gróf elvegyül a csoportok között és egy kormánypárti társaságban hosszasan beszél a durazzói veszedelemről. Az ellenzéki delegátusok közül különben *Chorin Ferencen* kívül *Hadik János* gróf jelent meg tíz óra előtt.

(Hadügyi vita és Tisza lovagias ügye.)

A tanácskozás tíz órakor kezdődött meg. Az elnöki széken *Zichy Agost* gróf foglalt helyet.

Andrássy Gyula gróf az első szónok, aki röviden szól a napirenden levő hadügyi költségvetéshez. A mai viszonyok között létföltétel, hogy a közel jövőben erősek legyünk. A szomszédságban oly katonai erők fejlődtek, amelyek könnyebben határozzák magukat háborúra. A béke legkevésbé biztos ezen a helyen. A tengerészetre kevesebb súlyt fektetett eddig, de állásponjtja módosult. A keleti és Balkán államok, élükön Görögországgal flottát fejlesztenek. Előbb-utóbb Románia is flottát szervez. A balkáni államok csak azzal lesznek szövetségesek, a kinek erős flottája lesz. Kívánatosnak tartja Erdély központi megerősítését. Ez egy orosz háború esetén is igen hasznos lenne. A tisztí fizetés kérdése ügyében *Rakovszky Istvánnal* egy véleményen van. Ha a fellelős kormány kimutatja, hogy ezt a terhet elbirjuk, hozzájárul. *Restér a miniszterelnök lovagias ügyére.* Elítélte *Tisza Istvánnak* ebben az ügyben adott válaszáat. A miniszterelnök ellentétben van azzal, amit a hadügyminiszter kijelentett. Bevallotta a miniszterelnök, hogy különbség van a katonai és civil eljárás között. Ebben nagy veszély van, mert a civilista bizalmatlansággal kénytelen viseltetni a katonák iránt. Lehetetlen megkövetelni, hogy valaki alá vesse magát a katonai becsületbírósnak, amelyhez semmi köze. Nincs az a magas rang, amely előtt becsületbeli ügyekben meghajolnék. A katonaság sokszor az állást sem mérlegeli helyesen. Megtörténhetik, hogy egy újságíró vagy egy képviselőt nem tekintenek olyan állásúnak, mint azt, aki a tisztí kardbojtot viseli. A civil épen olyan becsületes, mint a legbecsületesebb katona. De

a legnagyobb veszedelem a képviselőkkel szemben van. Teljes erejével fogja védeni azt az álláspontot, hogy ha egy képviselő fölháborodásának ad kifejezést a katonasággal szemben, mely a Házban teljesít szolgálatot, a katonaság se határozhatson.

Abba, hogy mi jogos a képviselőtől, legkevésbé beleszóla van a katonaságnak. A miniszterelnök elismerte, hogy a politika és a katonaság ügyei egybevegyülnek. Nos hát ebben az esetben még kevesebb joga van egyedül a katonaságnak határozni. Lehetetlen, hogy ellentéteket, vagy gyűlöletet ne ébresszen ez olyan országban, amelynek a hadserege általános védkötelezettségen alapul. A katonai bíróság a legteljesebb helyzetbe hozhatta volna a miniszterelnököt. Ily állapotok között a katonaság és polgárság közötti ellentétek csak növekedhetnek. Az ellenzék egyenesen ellenségének látja a katonaságot. Bűn volt, hogy az aktív hadsereget bevitték a Házba, de ne tetézzük azt, azzal a katonaságot a polgári becsület területére is beengedjük. Hogy jön ahhoz négy generális, hogy politikai ellentéteket ébresszen. Kéri a hadvezetőséget, tegye megfontolás tárgyává a dolgot; amely nagy veszedelmeket rejt magában.

Apponyi Albert gróf *Teleszky János* becsüdelével foglalkozott, sorra vizsgálván a számadásokat.

Teleszky János pénzügyminiszter röviden válaszolt.

Miklós Ödön rövid felszólalása után *Tamásy altábornagy* szólalt fel. A hadügyminiszter nevében válaszolt a vita egyes pontjaira.

(A határszélek megerősítése.)

A hadügyi kormányzatnak nem áll módjában — mondotta az altábornagy — eltérni a korábban foganatosított intézkedésektől. *Andrássy* erődítési kérdéseire az a válasza, hogy valamennyi határszél megerősítésére szigorú gondot fordítanak. Issekutz azt panasolta, hogy a magyar elem egyre csökken a hadseregben. A bajon csak a magyar társadalom segíthet. A közös hadseregben van ugyan tisztihány, mert a hadsereg szükséglete is nagy mértékben növekedett, de korántsem olyan nagy, mint a lapok írják. Az altisztí kérdés megoldása szerencsésen halad előre, 1912. óta huszezer továbbszolgáló altisztíje van a hadseregnek. Vázsonyi a tisztí párbajok ellen beszélt. A hadvezetőség mindent elkövet, hogy véres afférek elő ne forduljanak és szigorúan eljár azok ellen, akik a polgárság és a katonaság közti jó viszonyt megzavarják.

(Tisza válaszol *Andrássynak*.)

Tisza István gróf reflektált ezután *Andrássynak* a becsületügyi eljárást bíráló megjegyzéseire. Szerinte *Andrássy* tévesen fogta fel a becsületügyi választmány ítélezését. Ez nem jelent a politikába való beavatkozást. Mert a katonai választmány csak arra felelt, hogy lovagias ügyben mi a miniszterelnök kötelessége. Ez pedig egyszerűen emberi kérdés. *Andrássy* is olyan hurokat pengetett, hogy nálunk a társadalom és a hadsereg közt diszharmónia van. Ezt tagadja. Nekünk nincs nemzeti hadseregünk, de ennek ellenére nálunk szivélyes a viszony, s vannak nemzeti hadseregek, amelyek nem annyira népszerűek, mint a mi hadseregünk.

Hadik János gróf: Épen azért nem kell megzavarni.

Tisza István gróf még a katonatiszti fizetések javításáról beszél. A kormány előbb a polgári igényeket akarja kielégíteni az egész vonalon, csak aztán jöhetnek a tiszték.

Andrássy Gyula újra felszólalt. Elisméri, hogy a polgári társadalom és a katonaság közt gyakori összeütközés nincs, de van idegenkedés.

Hegedüs Loránt előadó zárszava következt. Kifogásolta, hogy Ausztria tizenhárom milliót költ erődítésekre és mi ezért semmi rekompenciát nem kapunk. Rossz szolgálatot tesz a hadseregnek, aki a mai rossz pénzügyi viszonyok közt a tisztí fizetések emelését forszírozna. Tudja, hogy a katonatiszti élet cifra nyomoruság. *Bródy Sándor* *Timár Lizájában* van egy katonatiszt, aki pikolót ebédel. Ilyen a magyar társadalom mai helyzete is. Kell, hogy a katonaság velünk együtt tűrje ezt a helyzetet.

Ezután általánosságban elfogadták a hadügyi költségvetést.

(A katonai sematizmus.)

A hadügyi költségvetés részletes tárgyalása során *Apponyi Albert* gróf a katonai sematizmus szerkesztését kifogásolta. Az eddigi szokás szerint a sematizmus az ezred sorszáma mellett mindig megemlítette az ezred származási helyét, és az ezred nemzetiségét. Ez újban elmaradt. A bécsi sajtó azzal a kommentárral kísérte a változást, hogy előhírnöke annak a szellemnek, amely utját fogja állni minden nemzeti követelésnek.

Tamásy Árpád altábornagy szerint a katonai ügyrend és a katonai szabályzat kívánja a sematizmus illetlen szerkesztését.

— De igen.
A miniszter elgondolkozott.
— Várjon csak, — mondta — várjon csak . . . én azzal megpróbálkozom.

Odament a telefonhoz és az *Uzelác-gyárat* kérte. A gyárban *Uzelác* urat.

— Tisztelt barátom, — mondta neki — nekem ajándékozhatná-e egy negyedórát? Egy . . . hm . . . meglehetősen fontos úgról szeretnék önnel beszélni.

*Uzelác*znak a telefontól másik végén reszkett a kezében a kagyló. Harag és felháborodás reszkettette a kezét. Ha a szive első fellobbanására hallgat, akkor beleordítja a telefonba, hogy nem ajándékozza oda azt a negyedórát és nem adja a feleségét és ő föbelövi magát; de nem a szive első fellobbanására hallgatott és így kissé felindultan, de tisztelettől, szinte áhitattól áthatott hangon válaszolta, hogy őexcellenciája parancsoljon velem . . . hová menjen? . . . őexcellenciája lakására? . . . nagyon szívesen . . . tíz perc múlva ott lesz.

Tíz perc múlva ott volt. A miniszter elébe ment, melegen kezét szorított vele, leültette, azután pár másodpercig figyelmesen nézte felült fejt. A szemle eredménye kielégítette; alig észrevehetően biccentett egyet, mintha a saját gondolatának helyeselné; azután nagyon udvariasan így szólt:

— Tisztelt barátom, a következőket szeretném önnel közölni. A legutóbbi minisztertanács után . . . egyelőre csak bizalmas beszélgetés keretében . . . én megemlítettem, hogy egy két választómat, aki közéleti munkássága révén valóban rászolgált . . . hm, hm . . .

A miniszter nagyon lassan beszélt. Mintha magánál akarta volna tartani a szavakat, mielőtt utnak indítja őket.

— Hm, — mondta — hogy egy-két választómat tehát szeretném . . . legfelsőbb kitüntetésre . . . előterjeszteni.

Uzelác lehajtott fejt lassan felemelte. Mereven és megdöbönt várakozással ült a helyén. A miniszter nézte, szól-e. Nem szólt. A miniszter erre folytatta:

— Azok között, — mondta kimondhatatlan lassúsággal — a kik számára a legfelsőbb elismerést óhajtom megszerezni, felemlítek . . .

A miniszter megállott. *Uzelác* megrezsent. Nem bírta tovább a merevséget. Az arca elvörösödött és a kezét hirtelen mozdulattal felemelte, mintha siettetni akarná a minisztert. A miniszter erre folytatta:

— . . . felemlítettem az ön nevét is.

Uzelác felsóhajtott. Az izgalom, amely lassan felgyülemlett benne, így hangot kapott. Szólni azonban még nem tudott.

— Királyi tanácsosságra óhajtottam volna önt felterjeszteni, — mondta lassan a miniszter.

Uzelác megrendülten ült a helyén. Nem tudott szólni. A miniszter tovább beszélt:

— Egyik kollégám azonban azt állította, hogy az ő értesülése szerint ön elvi ellensége a kitüntetéseknek és radikális politikai nézetei miatt a legfelsőbb kitüntetését el sem fogadná . . .

Uzelác erre felugrott. A karját felemelte és a torkán felszabadult és hangos kiáltás tört ki:

— Rágalom, kegyelmes uram, rágalom! . . .

— Ugy? — mondta a miniszter. — Ön tehát megnyugtathat engem arra nézve, hogy ha én a dolgot felterjesztem és ő felelője a kitüntetését aláírja, akkor nem történik semmi.

— Oh dehogy, dehogy. Ellenkezőleg.

— Hát akkor nagyon köszönöm, tisztelt

barátom. Öntől majd még bizonyos személy adatokat fogok kéretni . . . és egy két hónap múlva, remélem értesíthetem róla, hogy ő felisége aláírta a kitüntetését.

A miniszter a kezét nyújtotta. *Uzelác* megragadta a miniszter kezét.

— Kegyelmes uram — mondta magánkívül — én nem tudom, minek köszönhetem . . .

— Csak a saját érdemeinek, csak a saját érdemeinek

A miniszter még egyszer megrázta az *Uzelác* kezét, azután átment a másik szobába, a hol jövendő férjével együtt *Miczi* hallgatta végig a beszélgetést. *Uzelác* ezalatt lement az utcára és álmétkodva nézett körül a világban. A világot egészen másnak találta, mint egy félórával ezelőtt. A fejt magasra emelte; a szivében csiklandós meleg kis büszkeség dagadozott; szerette volna a járókelőket megállítani, hogy mondjon nekik valamit. Az az érzése volt, hogy a jó Isten az ő kedvéért beavatkozott a világ folyásába; mert látta, hogy *Uzelác* *Gusztáv*val igazságtalanságok történnek; intézkedett, hogy *Uzelác* *Gusztáv* érdemei legfelsőbb helyen elismertessenek.

Visszament a gyárba és egy csomó emberrel közölte a küszöbön álló kitüntetésének a hírét. A mikor este hazament, sajnálta, hogy nem mehet be a kaszinóba, a hol most sok az ember. Otthon azonban *Miczi* helyet csak egy levelet talált. A levélben *Miczi* közölte vele, hogy most már nem jön többé haza, mert el fog tőle válni. *Uzelác* elolvasta a levelet és vállalt vont.

— Hát válj el — gondolta — ha olyan ostoba vagy.

A levelet elhajította és vígan indult a kaszinóba.

Apponyi Albert gróf természetesen nem vette tudomásul a választ.

Darvai Fülöp felszólalása után a hadügyi költségvetést részleteiben is elfogadták. Félket-tőkor délutánra halasztották a tanácskozást.

(Hétfőn kezdik a külügyi vitát.)

A delegáció délutáni folytatólagos ülését Beöthy László háromnegyed ötkor nyitja meg. Bejelenti, hogy Werner Gyulát betegsége, Voïnich Sándor családi körülményei akadályozzák a jegyzői teendők elvégzésében, ideiglenesen Vermes Zoltánt bizzák meg a jegyzői list ellátásával.

Attérnek ezután a haditengerészet költségvetésének tárgyalására, amelyet Molnár Viktor előadó ismertet, úgy mint az albizottságban. Hangsúlyozza, hogy a tengerészeti költségvetés emelkedő tendenciája még mindég nem jutott nyugvóponttra. A magyar ipar jogos igényei kellő védelemben részesülnek a kvóta arányának megfelelőleg. A kiadások növekedését úgy magyarázza, hogy az európai hatalmak a legnagyobb áldozatokkal fejlesztik tengeri haderejüket.

Az elnök javasolja, hogy miután a jelentéseket még nem nyomatták ki, bizzák meg az elnökséget a legközelebbi ülés összehívásával. Tisza István gróf ajánlja, hogy a szombati napot a kevésbé fontos ügyek elintézésére használják fel, hogy hétfőn megkezdhessék a külügyi vitát, amely előreláthatólag hosszabb ideig tart. Ezzel az ülés este háromnegyed hatkor véget ért.

VÁROS ÉS MEGYE.

Gazdája akadt a harangozó alapnak.

(A lugosi püspök átirata a városhoz.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 20.

Igen sok fejlődésre adott okot a városbázán a „harangozó alap”. Néhány száz korona az egész, szóra sem lenne érdemes, de úgy volt vele a tanács, mint az a főúr, aki tíz milliós végrendeletén hagyományozott a falu koldusának is száz forintokat, amelyeknek kamatjából a halánap évfordulóján a koldus pontosan megjelent és elrontotta a főúr gyülekezet pompáját. Ő is odaült a nevető örökösök mellé a templomban és még csak ki se lehetett parancsolni az isten házából.

A harangozó alap miatt nem lehetett rendet teremteni a milliós és százezres alapok között, mert ez az ismeretlen koldus ott lábatlantkodott, minduntalan bele botlottak. Nem tudták ki tette le, milyen célra? Sejtették, hogy valami köze lesz a harangozóhoz és minthogy összesen nyolcszáz egynehány koronából állott, azt is gyanították, hogy valamelyik szegényebb egyház segítségére akar lenni. A hetvenes években a város kölcsön is vette, annyira megszorult pénz dolgában, de a tanács visszafizette. Megakarták szüntetni, de a miniszter nem engedte.

Szoba kérdezték az összes egyházfőket, mind megtagadta vele a rokonságot. Kutattak a levéltárban, nyomára nem akadtak. A tanács már kétségbe volt esve miatta és a humoristák a legrosszabb vicceket a harangozó alapról farragták. Ha már semmi témájuk sem volt, előrántották a harangozó alapot.

Két és fél esztendei kínzó bizonytalanság után végre ma hiteles okiratokkal világosság derült erre a városbázi problémára. Hosszu Vazul lugosi püspök nagytakarítást tartott a levéltárban és ott akadt rá a harangozó alap alapító levelére. Egy Szia Ferenc aradi „választó polgár” — így írta alá nevét a büszke aradi civis — tett le 1837-ben négyszáz ezüst forintot, hogy annak kamatait a görög kat-

likus egyház harangozója kapja. A püspök, miután így felderítette az alap gazdáját, azt kéri, hogy a város fizessen az alap után 6 százalékos. A tanács inkább átengedi az egész összeget a püspöknek, semhogy ezt a terhet tovább is viselje.

Tizenötezer koronás vasuti zsebtolvajlás.

(Alkulosos fosztogatók a hálókocsiban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, május 20.

A temesvári vasuti rendőri kirendeltség ma reggel értesítést kapott a lugosi rendőrségtől, amelyben röviden az a jelentés foglaltatott, hogy a budapest—orszói gyorsvonat hálókocsijában az éj folyamán ismeretlen tettesek Herkulesfürdő közelében mintegy tizenötezer koronát kitevő összeget loptak el Wilkolszt Hubert bukaresti bankártól és Fűsis Sándor budapesti ügynöktől.

Az értesítés alapján az ügyeletes rendőrtiszt intézkedett, hogy a csakhamar berobogó gyorsvonattal az utasok se fel, se le ne szállhassanak. Átkutatták a vonatot a annak minden egyes kocsiját és szakaszát. A kutatásban Halász lugosi rendőrkapitány is segédkezett, akinek ugyanis a kifosztott utasok már Lugoson bejelentették azt a vakmerő tolvajlást és aki a feljelentés folytán Lugosról együtt utazott velük Temesvárra, hogy az esetleges nyomokat minél hathatósabban és együttesen követhessék. Az erélyes utánjárásnak azonban, bár a vonat legkisebb zugát is átkutatták, semmi eredménye sem volt. Sehol egy nyom, egy áruló jel, ami a vasuti tolvajok nyomára vezethetne.

Wilkolszt Hubert, a kifosztott bukaresti bankár a következőképp adta elő a rejtélyes esetet:

— Mikor Orsovára értünk, határozottan tudom és állítom, az egész pénzem még együtt volt. Éreztem zsebemben a nagy bőrtárcát, amelyben a nagyobb összegeket viselni szoktam. Nem is tartottam semmiféle gonosztétől és Orsova után rövid időre, el is aludtam. Herkulesfürdő után ébredtem fel, amikor megdöbbenve tapasztaltam, hogy a nagy bőrtárcám eltűnt. Sok pénz volt benne, természetes tehát, hogy megrémültem. A tárcában 514 drb. arany, 7 drb. huszkoronás és 7 drb. tizkoronás osztrák értékű pénzdarab, azonkívül 1 drb. angol font sterling volt. A ravasz tolvajok minden bizonnyal Herkulesfürdő állomása előtt lopták el a pénzemet.

Fűsis Sándor, a másik áldozat, aki budapesti ügynök, kihallgatása alkalmával olyan nyugodtan és hidegen viselkedett, mintha csak néhány krajcarról lett volna szó.

— Tőlem — ugymond — 4 drb. ezres bankót, 300 drb. különböző tiz- és huszkoronás papírpénzt, 5 drb. 100 leis, 2 drb. leis román pénzdarabot és egy finomművű kétfedelű férfi arany órát loptak el. Én azt hiszem, engem is Herkulesfürdő körül fosztottak ki, mint másik társamat.

Valószínű, hogy a vakmerő vasuti tolvajok már Herkulesfürdőn hagyták el a vonatot. A rendőrség azt hiszi, hogy veszedelmes nemzetközi vasuti tolvajokkal áll szemben, akik tudvalevőleg rendes igazoló iratokkal, műszerekkel és szerszámokkal felszerelve szoktak operálni a gyorsvonatok kocsijaiban.

Drága kölcsönt kínálnak a kartellbankok.

(A polgármesterek értekezlete. — Nem fogadták el a kormány kölcsönközvetítését.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 21.

A magyar városok kongresszusának állandó bizottsága a városháza tanácstermében ma Bárczy István Budapest székesfőváros polgármesterének elnöklete alatt ülést tartott, amelyen résztvettek az elnökség részéről Bárczy István és Brolly Tivadar, Pozsony város polgármestere, Harrer Ferenc, Lukács Ödön, Várhidy Lajos titkárok, az állandó bizottságnak igen sok tagja, így Antal Géza, Hoványi Géza képviselők és nagyszámu polgármester, közöttük Varjassy Lajos, Arad város polgármestere is, ugyszintén Rippler Károly nagyvárosi polgármester.

Az ülés legfontosabb tárgya a városok kölcsönügye volt. A napokban Sándor János belügyminiszter értesítette a városokat, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértőleg sikerült a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal, Pesti Hazai Első Takarékpénztárral és a Jelzáloghitelbankkal oly megállapodásra jutni, amelynek értelmében e három pénzintézet kötelezi magát, hogy úgy a törvényhatósági, mint a rendezett tanácsú városoknak nyolcvankilences árfolyamon, 5.7 annuitás mellett, ötven éves törlesztéses kölcsönt nyújtsanak. Ezeket a feltételeket a városok súlyosoknak találták és az állandó bizottság Lukács Ödön titkár javaslatára egyhangulag úgy határozott, hogy bár méltányolja a kormányt a városok érdekében kifejtett akcióját, a városi háztartás szempontjából

a bankoknál kieszközölt kölcsön árfolyamának alacsonyága és a magas kamattétel, azt — különösen a kölcsön állandó jellege és a városi háztartásnak ebből származó hosszabb lekötöttsége miatt — súlyosnak találta

és így nem szolgálhat pénzügyi bázisul a legközelebbi jövő elcdázhatatlan feladatainak megoldásánál. Minthogy nemesak a városi jogosult igények, de az állami érdekek is, ezenkívül mind nagyobb arányokban jelentkező munkanélküliség kötelezővé teszi a városokra nézve, hogy az alkotó munkát folytassák, az állandó bizottság újból sürgős felterjesztéssel fordul a kormányhoz, hogy misszióját ne tekintse befejezettnek, hanem: 1. a legközelebbi állami emisszió összegébe a közel jövőben sürgős hitelszükségletet betudni és ilymódon a városok részére a pénzügyi viszonyok javulásáig átmeneti hitelt nyújtani, 2. a fejlettebb városok részére igazolt hitelezéskülséglet erejéig kötvénykibocsátási jogot a kötvénykihelyezés biztosításának esetében engedélyezni sziveskedjék.

Harrer Ferenc főtitkár beszámol ezután a nemzetközi városi központ létesítésének ügyéről. Erre vonatkozólag hosszabb ideje folytak bizalmas tárgyalások a magyar, német és osztrák városi szövetségek között, s e tanácskozásokon felállított szervezési szabály szerint a központnak célja az, hogy nemzetközi jelentőségű kérdésekben felvilágosítást adjon és közvetítsen és megadja a lehetőségét annak, hogy nemzetközi kiállítások és kongresszusok közös megállapodás útján jöjjenek létre. A központ tagjai lennének a magyar, a német és az osztrák városi szövetség. A nemzetközi központ köteles a szervezet keretébe tartozó kérdéseket a tagok kívánságára feldolgozni, a tagok pedig kötelesek a központ által kívánt felvilágosításokat megadni. A központot a Berlinben székelő

német szövetség igazgatja. A választmányba minden szövetség öt tagja kerül, elnök a német szövetség elnöke lesz.

A bizottság ezekhez az elvekhez hozzájárult, Várhidy Lajos titkár tett ezután jelentést a városok országos nyugdíjintézetének létesítése kérdésében. Az előmunkálatokhoz szükséges adatok a városokhoz beérkezvén, ezeknek feldolgozására matematikai mérleg elkészítésére került a sor, ezzel a munkával Wagner János drt, a nemzeti balesetbiztosító matematikusát bízták meg, a munka irányítására pedig felkérték Antal Géza képviselőt, Várhidy Lajos titkárt és Wolf Imrét, az Első Magyar Biztosítótársulat igazgatóját.

Az állandó bizottság ezután elhatározta, hogy legközelebbi ülését augusztus 24—26 ig Marosvásárhelyen tartja meg.

Mesedélután

a kulturpalotában.

(A polgári leányiskola ünnepe.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 20.

A kulturpalota nagytermében, száraz tudományos előadások és fényes koncertek színelhőlyén, ma délután kivirágzott a mese és soha még kulturpalotai előadásnak olyan figyelmes hallgatóság nem volt, mint az a hatalmas gyermekereg, amely visszafojtott lélekzettel, kitörő vidámsággal hallgatta a varázslatos tündérisasszonyok, nemes királyfiak és pörüljárt állatok könyfakasztó és megneveltető esodálatos történeteit. A polgári leányiskola rendezett ma mesedélután, kedves ötlet volt az iskola vezetőségétől, mert őszinte örömet és szórakozást szerzett vele száz meg száz gyerekeknek s a felnőttek, akik ott voltak, együtt örültek a boldog gyermekekkel.

Fiatallányokkal és kis fiukkal egészen megtelt a nagyterem s már a nézőtér végtele-nül bájos és hangulatkező volt. Csendben és rendben ültek az apró nebulók, de hogy is juttott volna eszükbe rosszalkodni, annyira lekötötte a figyelmüket, ami a pódiumon történt. Csak kacagni, lelkesedni és tapsolni tudtak. Mikor mindenki szépen helyet foglalt már, karének hangzott el a pódiumról, a polgári leányiskola növendékeinek énekkara Farkas Mariska tanítónő vezetése alatt énekelt el ügyesen egy dalt s a tapsok elnémulása után kinyitották a hallgatóság előtt szép Meseország kacsalábán forgó kapuit. S a gyermekek tágranyilt szemmel, kipirult arccal bámulták mesehon jó tündéreit, a szerelmes királyfiakat, a szelidlelkű törpéket, gonosz óriásokat, a torkos macskákat, az ostoba majmokat, és lesték, lesték a szót Tóth Böske ajkairól, aki bájos közvetlenséggel, kellő csengésű tiszta hangon, s még a legapróbbak előtt is mindig érthetően egymásután mondott el szemből-szebb meséket, amelyeknek hallatára megröhanták a felnőttek szívét édesbus csalétkéi a tiszta, örömteljes gyermeki kornak, a királyfi és a szegény pásztorleány hősi küzdelmek után kivívott boldogságán tiszta szívből ujjongott mindenki, s a gyermekek mámoros extázisban ünnepezték a kedves tanítónőt, aki kifogyhatatlan volt a gyönyörű mesékben.

A polgári iskolának negyedosztályu bájos növendéke, Kopp Ilona, Pósa Lajosnak egy szép versét szavalta el, a halás tapsokból bőven kijutott neki is, épen úgy, mint az ének-karnak, amely még több dalt énekelt el. Aztán megint mesék következtek, Tóth Böske mondott el újból néhány vidám és mulatságos tör-

ténetet, végül magyar nemzeti viseletben, négy leányiskolai növendék, Schleifer Ilona, Zollmann Rózsi, Péterffy Kata és Fock Lenke jártak el magyar táncokat, s az ifju leánykák gyönyörű táncá olyannyira tetszett, hogy meg kellett ismételnök. A mesedélutának ezzel vége volt, és boldogan, derűs arccal kitódult a teremből a sok-sok gyerek.

Urbán Péter báró a főrendiházban.

— Az igazoló bizottság jelentése. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 20

Ma tették közzé a főrendiház igazoló bizottságának jelentését, amelynek tizenegyedik pontja foglalkozik Urbán Péter báró főrendiházi tagságának elismerésével. A jelentés erre vonatkozó része így hangzik:

— A magyar királyi miniszterelnöknek folyó évi április hó másodikán 2433—I. szám alatt kelt és a főrendiház elnökének átirata szerint Öcsaszári és Apostoli Felsége Bécsben 1914. március 30 án kelt legfelsőbb elhatározásával Urbán Péter báró nagybirtokosnak, valamint törvényes fiutódainak az 1885—VII. t. c. 2. §-ának c. pontja értelmében az örökös főrendiházi tagsági jogát legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ezzel kapcsolatban Urbán Péter báró nagybirtokos, aradi lakos vagyoni képesítésének és főrendiházi tagsági jogosultságának elismerése, valamint a királyi meghívó levél kieszközölése iránt folyamodott.

A kérvényhez csatolt keresztlevél tanúsága szerint folyamodó 1870. július 29 én született, tehát a törvényes kort meghaladta. A bemutatott négy darab telekkönyvi kivonat és Kürtös községnek az aradi pénzügyigazgatóság által láttaozott adóbizonylata, valamint a makói pénzügyigazgatóság által kiállított adóbizonylat igazolja, hogy folyamodó, illetve vele egy háztartásban élő törvényes neje, Purgly Ilona, valamint kiskoru fia, ifju Urbán Iván báró az aradvármegyei Kürtös és a csanádmegeyi Kunágota (Kupapuszta) községek területén oly földbirtokoknak telekkönyvi tulajdonosai és haszonélvezői, amelyeknek az 1885. VII. törvényekben előirt földadója a házosztályadóval együtt 2051 korona 87 fillért és 4440 korona 46 fillért, összesen 6493 korona 33 fillért, vagyis 3246 forint 16 és fél krajcárt tesz ki, tehát az 1885. évi VII. t. c. 2. §-ában előirt adóminimumot meghaladja.

A bizottság ezekből a hivatalos bizonyítékokkal igazolt adatokból folyamodónak ugy korbeli, mint vagyoni képesítését megállapítván, tisztelettel javasolja a nagyméltóságú főrendiháznak, hogy ezek alapján báró Urbán Péter főrendiházi tagsági jogát elismerni és a királyi meghívólevél kieszközölésére az elnök ur ónméltóságát felhatalmazni méltóztatassék.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lak-cimüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözet szives megtérítését kérjük.

Kossuth Ferenc

haláltusája.

— Beállt az agónia. — A nagybeteg fájdalmai.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 20.

Rendkívül kritikus volt a nagybeteg Kossuth Ferenc mai éjszakája. Környezete minden pillanatban remegve várja a katasztrófát, mert amióta beteg Kossuth Ferenc, még nem volt ilyen szomorú és kínos éjszakája. A nagybetegnek egy csöpp nyugta sem volt, vergődve forgolódott ágyán s Pista szolgáját minduntalan kérte, hogy változtassa meg fekvőhelyét. A fájdalmak azonban nem csillapodtak s Kossuth többször nyöszörögve felsőhajtott:

— Istenem, istenem meddig tart még ez a szenvedés!

Müller báró professzor ma reggel megvizsgálta a beteget és állapotáról ezt a kom-münikét adta ki: Az éjjel a szív működés gyengült. Érverés: 116. Ezzel a légzés nehezült. Köhögési inger bántotta a beteget, aki-nek állapota súlyosbodott. A hőmérséklet: 38.2.

Álmatlanul töltötte ma egész éjszakáját Kossuth Ferenc. Hajnal felé pillanatra elszenderedett, de a fájdalmak rögtön felébresztették. Reggel kilenc óra után egy korty kávé-t kért. Mikor odavitték a kávé-t, nyöszörögve mondta:

— Nem kell, nem kell, nem bírom ki.

Mégis megivott egy kortyot, de nyomban kiköhögte. Egész éjjel, egész délelőtt rettenetes fájdalmai voltak Kossuthnak, aki vergődésében többször szólította magához feleségét és Pally titkárt. A nagybeteg ágyánál állandóan ott van-nak: a kegyelmes asszony, Kossuth Lajos Tódor, Pally Sándor titkár és a kegyelmes asszony huga, Kvassay Márta.

Délután félkettőkor Müller báró orvostanár ismét ellátogatott Kossuthhoz, hogy megvizsgálja a nagybetegét és ezeket állapította meg: A beteg állapota változatlanul súlyos. Táplálékot nem tud felvenni. Érverés 112.

Délben a nagybetegnek mesterséges uton egy kis táplálékot akartak beadni, ami azonban alig sikerült.

Délután három óra körül rendkívül aggasztó lett Kossuth Ferenc állapota. Az érverés 136-ra szökött fel, a láz 39.8 fok volt. Nyomban hívták Müller tanárt, aki csillapító injekciót adott a nagybetegnek, amivel sikerült is nagynehezen megnyugtanni kissé. A láz később csökkent, az érverés is alábbszállott. A beteg beszélni nem tud s hogy öntudatnál van, az csak abból észlelhető, hogy jobbra-balra néz és figyel. Állapota rendkívül aggasztó, a katasztrófát várják.

Kossuth Ferenc állapotában ma az esti órákban újabb válságos fordulat állott be úgy, hogy

az orvosok a katasztrófa beálltától félték.

A függetlenségi pártnak számos tagja jelent meg Kossuth lakásán. Tizenegy óra felé némi enyhülés mutatkozott és a beteg elaludt.

Az orvosok kevés reményt fűznek ahhoz, hogy a beteg a holnapi napot túlélje.

Budapestről jelentik éjjel: Tizenegy óra után megjelent újból Müller tanár Kossuth lakásán és megállapította, hogy a nagybeteg rettenetes kínok között vergődik halálos ágyán. A Gresham-kávéház terraszán Apponyi Albert gróf és Ságby Gyula vezetésével több függetlenségi képviselő jelent meg, akik azt hitték,

hogy Kossuth halála minden pillanatban bekövetkezhetik. Müller tanár közölte a képviselőkkel, hogy a beteg állapota percről-percre rosszabbodik s így a képviselők a késő éjjeli órákig együtt maradtak a kávéház terraszán.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: Délután fél 4; este 7 és 9 óra-
kor: *Aranyásó*, Molnár Ferenc moziszekeose és mozgófényképek.

Péntek: Este 7 és 9 óra-
kor: *Aranyásó*, Molnár Ferenc moziszekeose és mozgófényképek.

Szombat: Este 7 és 9 óra-
kor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszekeose és mozgófényképek.

Vasárnap: Délután fél 4; este 7 és 9 óra-
kor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszekeose és mozgófényképek.

* **A színház közlései.** Az *Aranyásó* bemutatója. Áldozócsütörtökön lesz Molnár Ferenc *Aranyásójának* előadása. Áldozócsütörtökön három előadás lesz: délután fél négykor, este 7 és 9 óra-
kor. — Az *aradi színház* igazgatósága ezúton is tudomására adja a közönségnek, hogy a moziszekeose-előadásokra rendkívül mérsékelt helyárak vannak és pedig: Földszinti és I. emeleti páholy 8 korona, földszinti és I. emeleti páholyülés 2 korona, földszinti ülés 1 korona 50 fillér, II. emeleti erkélyülés 60 fillér, II. emeleti páholy 4 korona, II. emeleti páholyülés 80 fillér, III. emeleti erkélyülés 40 fillér, közép- és oldalkarzat 20 fillér.

Szombaton „Házasodik az uram“.

* **Divat és művészet.** Most jelent meg Berkovits Hugó divatrevüjének a *Divat és Művészetnek* májusi száma. A pompás kiállítása folyóirat szellemes cikkeiben és kitűnő képekben mutatja be a párisi és londoni divat legújabb kreációit, cikket közöl a párisi sikkről, a londoni high season-ról, az új női testtartásról stb. Az érdekes cikkek sorozatát Somlyó Zoltán novellája zárja be. A *Divat és Művészet* előfizetési ára egész évre 18 korona, fél évre 10 korona. Mutatványszámot 80 fillér bélyeg beküldése ellenében küld a kiadóhivatal. Budapest, Kristófi tér 2.

* **Asta Nielsen az Apollóban.** (Ünnepi műsor.) Csütörtöki ünnepi műsorán mutatja be először az Apolló-színház Urbán Gad legújabb nívós mozidramáját „A tűz“-et, amelynek főszerepét a nagy író felesége: Asta Nielsen játssza el. Urbán Gad hatalmas drámai erővel írta meg ezt a munkáját, egy fiatal műlovarnó változatos és tragikusan végződő életét hozza elénk. A gazdag gróf feleségül veszi a szép műlovarnót. A gróf fia szerelmes lesz mostohaanyjába s vallomással meghallgatásra talál. A mélységes drámai jelenetek torlódása után a fiatal grófnő és a mostohaafia áldozatai lesznek a szívükben fellobbant tűznek. A műlovarnó szerepét Asta Nielsen játssza a töle megszokott bravúros művészettel. Pénteken szintén A tűz kerül vetítésre. Az előadás félhatkor kezdődik. 3

* **A „Régi szerelem“.** (*Tanagra* műfilm az *Urániában*.) Egy igazán világvárosi elsőrangú műsor keretében a színház ma mutatja be a *Tanagra* filmsorozat egyik legkiválóbb alkotását. Egy nemesen szerető szívnek diadalmos küzdését egy fiatal leánynak nyílt és őszinte érzelmei megtestestítve jelenetekben, páratlanul szép összhangban. Csakis nagy művészek képesek az emberi érzelmvilágnak legrejtettebb momentumait ennyire szemléltetni, kidomborítani. Csakis művészi rendezés képes ilyen tökélyt, fegyelmet és művészetet beleleírni egy történet keretébe. Amit látunk az az igazság, ahogyan azt látjuk, maga az élet s mikor az érzelmek összecsapásából tragédia keletkezik: úgy érezzük, mintha csendes, csillogos nyári égbolton a sötét felhők hirtelen gyülekezése égi háborút okoz. A nagy képen kívül a legfrissebb *Pathe*-újság, egy kiváló amerikai dráma, egy egész sorozata a

jóízű humoros képeknek tarkítja a műsort, melyet világvárosi nívóra emel pompás összeállításban, s felette értékes anyag. 5

* **Ottenberg Tivadar** induló. Zellner Sándor nagyszerű zenedarabja zongorára és cigányzenekarra kapható Weisz Leó könyvkereskedésében Araden. 3298

* **Fantomas VI.** Az idegizgató detektívdráma hatodik folytatását hétfőn mutatja be az Apolló-színház. A hatodik fejezetben Fantomas a meggyilkolt vizsgálóbíró maszkjában izgalmas nyomozást folytat. 3

* **„Le a férfiakkal“** a „kék egérbeli“ Magde Lessig-gel az *Uránia* legközelebbi szenzációja. 5

Orosz készülődés a függetlenségiak látogatására.

(A titokzatos pétervári ut.)

Az *Aradi Közlöny* tudósítójától.

Budapest, május 20.

A Magyarország pétervári tudósítója érdekes tudósítást közöl azokról az előkészületekről, amelyeket a magyarok fogadására Péterváron tesznek. Valamennyi klub — írja az említett lap — nagyban készülődik, különösen a *Kézlelti munka* klubja. Az elmúlt héten a klub ülést tartott, amelyen Vergun híres orosz író tartott előadást, ismertette a függetlenségiak küzdelmét és azt ajánlotta, hogy a szabadságharc zászlóit adják vissza a magyaroknak.

Belavenez vezérkari kapitány kijelentette, hogy az orosz muzeumokban jelenleg kétszáz magyar zászló van és lehetetlen, hogy ennyi győzelmi trefeát visszaadjanak. Igaz, hogy Rákóczi Ferenc kardját visszaadták, de ezt a fejedelem rodostói magányából barátsága jeléül küldte az orosz cárnak. A magyar zászlókat három különböző helyen őrzik, majdnem mindegyikről másolatot készítettek, ezeket lefényképeztették a fényképek alapján öt kópiát csináltattak a legnevezetesebb történelmi festőkkel. Ezeket a vezérkari épületben, a pétervári és moszkvai muzeumokban és a cári palotában őrzik. Azt javasolja, hogy a megegyező, duplikát példányokból adjanak vissza néhányat a magyar nemzetnek és az orosz társadalom cári engedély alapján másolatokat készítsen a többi zászlóról ezer rubel értékben, aminek a költségeit gyűjtés útján lehetne megszerezni és ezzel a magyar népet megörvendeztetni. A zászlókat és másolatokat azonban nem a Pétervárra utazó magyaroknak kell átadni, mert felbőszítőnek találja azt a gondolatot, hogy a drága ereklyék uti podgyászoként osztrák fináncok kezébe kerüljenek, azok megtapogassák és ők döntenek afelett, hogy a zászlók tovább szállíthatók e. Inkább külön küldetésig vigye azokat Budapestre. A klub ezután külön bizottságot alakított, hogy a magyar képviselők fogadására tervezett ünnepségek programját kidolgozza.

Érdekes, hogy a függetlenségi pártban nem akarnak tudni kedvence tervükről. Beszélgetés közben ma is azt konstatálták, hogy a pétervári utazás terve egészen elesett.

MULATSÁGOK.

(=) **Népünnepély a ligetben.** Vasárnap, e hó 24-én fog lezajlani a ligetben az a népünnepély, amely iránt már hetek óta a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a közönség minden rétegében. Ez az érdeklődés nagyon is érthető, mert a nyomdászegylet és a Gutenberg dalárda által rendezett ilyen mulatságok évek óta a legnagyobb sikerrel végződtek és így joggal hihető, hogy a mostani is méltóképen sorakozik a többi, kedves emlékü népünnepélyekhez. — A nagyszabású műsorból kiemelendő a tombolajáték, amelynek tárgyai külön is szenzációt képeznek, ugyancsak a női

és gyermekszépségverseny, nagyértékű díjakkal. Lesznek különféle mulattató játékok és versenyek, amelyek egy ilyen népünnepélynek egyik legérdekesebb számát képezik: konfetti- és serpentinesata, nyílt szinpad, tojásverseny, zsákfutás, díjkuglizás stb. Egész délután és a nagyteremben tartandó esti táncmulatságon katonazene játszik. Este 8 órakor fényes tűzijáték. Beléptidíj délután 50 fillér, este családjegy 3 korona, személyjegy 1 korona 20 fillér.

(=) **Népünnepély a városligetben.** Az Acsev. „Szárnyaskerek Dalkör“ május 31-én (pünkösd vasárnap), a 33-ik gyalogezred zenekarának közreműködése mellett népünnepélyt rendez. A népünnepély programja szenzációt keltő számokból van összeállítva. Lesz hangverseny, kabaré, tombola, gyermek- és női szépségverseny, velencei éjszakára emlékeztető tűzijáték és sok új bohóság, melynek látása meglepő szórakozást fog nyújtani. A népünnepély délután 2 órakor kezdődik és este 7 óráig személyenkint 50 fillér, azontul éjfélig 1 korona a belépti-díj. Este 8 órai kezdettel a „Fehér Kereszt“ nagytermében dalestéllyel egybekötött táncestély lesz, melynek belépti-díja személyenkint 1 korona 20 fillér, családjegy 2 korona 50 fillér. 3296

(=) **Az aradi könyvkötők 10 éves jubileumi népünnepélye** 1914 június 21-én tartatik meg. Kéri a Szakegyesület a nagyközönséget, hogy a jótékony célra való tekintettel, tombolatárgyakat sziveskedjenek adományozni és azt Filadelfi Adolf szakegyesületi elnök címére, Aradi nyomda r.-t. elküldeni kegyeskedjék.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Rágalmazási pör egy összeférhetlenségi ügyből.** *Budapestről* jelentik: Ismeretes az a jogi vita, amit *Persian* Adám hírlapíró vetett fel: ügyfélnek tekintendő-e az, aki összeférhetlenségi bejelentést tesz egy képviselő ellen? Mándy Samu munkapárti képviselő ellen tudvalevőleg *Persian* egy birtokvásár miatt összeférhetlenségi bejelentést tett. A képviselő, amikor az összeférhetlenségi bizottság öt felmentette, rágalmazás miatt bepanaszolta *Persian* Adámot. A büntetőjárásbíró-ság elfogadta *Persian* védekezését, hogy ő, mint bejelentő ügyfél, tehát vallomásaért üldözni nem lehet. A felmentő ítélet ellen Mándy Samu s a vádat képviselő királyi ügyészség felebbezést jelentett be, még pedig eredményesen. A felebbeviteli bíróság ugyanis megsemmisítette a járásbíró-ság ítéletét s kimondotta, hogy nem lehet ügyfélnek tekinteni azt, aki egy képviselő ellen összeférhetlenségi bejelentést tesz. Jamniczky ítélőtáblai bíró, a büntető járásbíró-ság vezetője, mára tüzte ki az új tárgyalás, amelyen azonban *Persian* nem jelent meg. Aczél királyi ügyész indítványára a bíróság a legközelebbi tárgyalásra *Persian*t elő fogja vezetni.

§ **Pör a szövetségi tagságért.** A borosjenői önszegélyző egyesület, mint szövetségi egy közgyűlési határozatát támadta meg az aradi kir. törvényszéknél *Pataki* József részjegyes. *Pettenkoffel* Alajos ugyanis részjegyeit *Bárczay* Sándorra akarta átruházni, azonban ilyen átruházást az alapszabályok értelmében csak az igazgatóság, illetőleg közgyűlés engedélyezhet. Az igazgatóság három szavazat ellen hárommal elnöki döntéssel nem vette fel *Bárczay*t a tagok közé s a közgyűlés e határozatot megerősítette. *Pataki* azon a címen támadta meg a határozatot, hogy sem a közgyűlést, sem az igazgatósági ülést nem hirdették meg szabályszerűen. A törvényszék, mint kereskedelmi bíróság ma a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

Esszad pasa levert lázadása.

— Az elfojtott forradalom. — Ágyuval
a hadügyminiszter ellen. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Budapest, május 20.

Amikor a nagyhatalmak londoni követei emlékeztetéseiket tartották az angol fővárosban, ez ülések egyikén Grey angol külügyminiszter, csak úgy odavetöleg megjegyezte, hogy egy független Albánia zavarok, de talán még bonyodalmak csiráit is magában hordja. Ez a jóslat ugyilátszik most vált valóra Esszad pasa lázadásával, letartóztatásával és a monarchia és Olaszország beavatkozásával. Ha ez a két nagyhatalom otthagya Albániát, holnap egy másik Esszad pasa támad. Ha nem hagyja ott és hadseregeket szállít oda, ez körülbelül annyit jelent, hogy Albániáról vagyis a monarchia és Olaszország között lévő ellentétéről dönteni kell. Most lesz ez a döntés, vagy pedig ismét találnak expedienst: amilyent már régebben ajánlottak: a monarchia szállja meg Albánia északi részét, Olaszország pedig a déli részét, e pillanatban meg nem mondható. Csak az bizonyos, hogy a monarchia életének igen fontos órájához ért.

Az albán eseményekről ezek a híradások érkeztek:

Ostrom Esszad pasa háza ellen.

Durazzóból jelentik: Vilmos fejedelem körülbelül két hét óta fokozott gyanakodással nézte Esszad játékát, s a hadügyminiszter viszont a maga részéről mindent megtett, hogy semmiféle eshetőség ne érje meglepetésszerűen. Hétfőn este nyolcvan főre emelte testőrgárdája létszámát, amely eddig néhány száz ember volt. Ez az utolsó sakkhúzás — a tömérdek egyéb bizonyíték mellett — arra készítette a fejedelmet, hogy végre energikusan elbánjon Esszad pasával. A fejedelmi konakban hétfőről keddre virradó éjszakán egész éjjel tanácskozás volt s végül a fejedelem elhatározta, hogy Esszadot elmozdítja.

Kedden hajnalban három órakor egy hollandi tiszt és egy másik küldött megvitte a fejedelem üzenetét Esszad pasának. A két küldött Vilmos fejedelem megbízása értelmében felszólította Esszadot, hogy távolítsa el a megerősített gárdát, fegyvereit pedig szolgáltassa ki. A pasa meghökkent, de úgy tett, mintha semmi kifogása nem lenne a parancs ellen és kiadta parancsba testőreinek, hogy tegyék le a fegyvert. Mig ezek történtek, a nacionalisták fegyveres nemzetőrséggé alakultak és erős őrszolgálatot szerveztek az utcán és észrevétlenül elhelyeztek egy ágyúteget is, hogy szükség esetén Esszad pasa házát bombázhassák.

Mikor a gárda fegyvereit el akarták szállítani, Esszad pasa hirtelen megváltoztatta intézkedését és megparancsolta embereinek, hogy vegyék magukhoz fegyvereiket és készüljenek a védelemre.

A testőrgárda szót fogadott és nemsokára formális harc fejlődött ki. Esszad pasa testőrei lövöldözni kezdtek az utcán álló nemzetőrségre, amely viszonozta a puskatüzelést. Harc közben egy ember meghalt, több megsebesült.

Az ágyúteget, amelyet éjszaka fölállítottak, bombázni kezdte Esszad pasa házát,

és a bombázás nagy réseket ütött a házon. Ekkor Esszad pasa elfogadta a fejedelem feltételeit, megparancsolta embereinek, hogy tegyék le a fegyvert és megadta magát. Osztrák-magyar és matrózjáratok a fejedelem palotájába vitték Esszad pasát, akin tábornoki egyenruha

volt. A palota előtt összegyűlt tömeg, mikor meglátta Esszad pasát, azt kiáltotta:

— Le Esszad pasával!

A Magyar Távirati Iroda a következőkben számol be a Durazzóban két nap óta történt eseményekről: Miután Durazzótól északkeletre tizenkét kilométerre, Siakin felkelő mozgalom volt észlelhető, tegnap megbízták Sluys holland csendőrőrnagyot a vidék őrzésére. Esszad pasa tegnap erős fegyveres csapatokkal elzárkózott házában, ahova az éjszaka folyamán sok municiót vittek be. Az őrnagy Esszad pasa eljárását a renddel összeegyeztethetőnek nem találta és reggel felszólította a pasát, hogy embereit bocsássa el és a fegyvereket szolgáltassa át. Esszad pasa ennek a felszólításnak nem tett eleget, hívei lövöldözni kezdtek, erre az őrnagy is kénytelen volt fegyveresen eljárni.

Kölcsönös puskatüzelés után az ágyúk is akcióba léptek.

Az első ágyúlövés után osztrák-magyar és olasz tengerészkatona a fejedelmi palota védelmére partra szállottak és fegyveresen őrzik a várost. A tizedik lövés után Esszad pasa kitűzte házára a fehér zászlót. A csendőrök nyomban kihozták a pasát és feleségét a házból és a Szigetvár nevű osztrák-magyar cirkálóra vitték.

A Stephani ügynökség jelentése szerint május 19-ére virradó éjjel nemzetőrök vettek körül Esszad pasa házát és hazaáralónak, lázadónak nevezték a pasát. Éjjel két ágyút állítottak a háza ellen. Négy órakor a nemzetőrök megadásra szólították fel a pasát, a nacionalisták rohamot intéztek a ház ellen, de nem tudtak behatolni. A puskatüzelésnél egy ember meghalt, többen megsebesültek. Trifaris tengernagy parancsot adott, hogy a pasát a Szigetvárra vigyék. Mikor a pasát kísérelő nemzetőrök a fejedelem kertjéhez értek, nagy tüntetést rendeztek a fejedelem mellett. Az ország belsejéből nem érkeznek hírek.

Az elfogott áruló levél.

A Zeit jelenti Szkutariból: Esszad pasa nemrég bizalmasaihoz levelet írt, amelyben arra kéri őket, hogy a lakosság neki és ne a fejedelemnek engedelmeskedjék. Ezt a levelet Esszad pasa unokatestvére eljuttatta a fejedelemhez, aki így csalhatatlan bizonyítékot nyert a pasa üzelmeiről. Esszad pasa megtudta ezt, Tiránába utazott, visszatérése után megtörtént elfogalása.

Albán bandák fölkelése.

Durazzóból jelentik: A városban óriási az izgalom, mert senki sem tudja, hogy a legközelebbi órákban mi fog történni. Bazarsiak felől lázadó paraszbandák közelednek a főváros felé. Durazzóba vezető fontosabb utvonalak az albán tüzéség szállotta meg. A fővárosban azt hiszik, hogy Esszad pasa hadügyminiszter a főváros közelében levő felkelőkkel akarta a puccsot elkövetni. Esszad pasa a letartóztatás ellen tiltakozott és az idegen konzulok védelmét kérte, amit azonban ezek arra való tekintettel, hogy az összeesküvést és lázítást rábizonyították, megtagadtak tőle.

Rómából jelentik: A ma délig ideérkezett táviratok azt konstatálják, hogy Durazzóban javult a helyzet. A városban csend van. Durazzó közelében bandák bukkantak fel és a csendőrség valamint a bandák között tárgyalások indultak meg, hogy vonuljanak vissza falvaikba s ne igyekezzenek Durazzóba bejutni. A tárgyalások eredményre vezettek és a bandák visszavonultak. Megállapítást nyert, hogy Esszad pasa a bandákkal összeköttetés-

ben állott és a terv az volt, hogy megtámadják a várost. A fejedelem még nem határozott az Esszad pasával szemben követendő eljárás felett.

Durazzóból jelentik: A paraszt felkelőknek erős csapatai megszállták Sijad községet. Durazzó és Tirána között az országut albánokkal van megszállva, útegek vannak felállítva. Sok önkéntes jelentkezett, hogy készek harcolni a felkelők ellen. Ezeket a fejedelem parancsára felfegyverezték.

A hadihajók közbelépése.

Durazzóból jelentik: Amikor Trifaris el-lentengernagy ideérkezett, azonnal meglátogatta a Szigetvár állomáshajó parancsnokát és tanácskozott vele a helyzetről. Megállapodtak abban, hogy készek partra küldeni azokat az osztrák-magyar és olasz matrózcsapatokat, amelyeknek a partraszállítását a fejedelmi család biztonsága miatt kérték. A két parancsnok tanácskozás közben

hirtelen ágyúlövéseket hallott, a fejedelmi palota pedig jeladással segítséget kért.

Erre a Szigetvár, Vettoripisani és Mirival hadihajókról, valamint a torpedóflotilláról matróz különítményeket szállítottak partra.

Ezeket a csapatokat kizárólag a fejedelmi család védelmére használták. A fejedelem személyesen utasította Trifaris tengernagyot, hogy Esszad pasát, akit a puccs értelmi szerzőjének tartottak, vigyék a partra, ott adják át egy osztrák-magyar tiszt vezetésére álló osztrák-magyar és olasz matrózcsapatnak és kísérik a Szigetvár fedélzetére.

A monarchia és Olaszország akciója.

Bécsből jelentik: Olasz lapok tudósítása szerint körülbelül ötszáz osztrák-magyar és olasz tengerész szállott partra Durazzóban, a fejedelmi palota védelmére. Az osztrák-magyar és olasz katonaság gépfegyverekkel volt felszerelve és jelenleg úgy látszik, hogy a fejedelem, valamint családja és az idegenek nincsenek veszélyben. Hír szerint még ma újabb osztrák-magyar csapatok érkeznek Durazzóba. Egy brindizi távirat jelentése szerint olasz hadihajók indultak el az albán kikötők felé.

Berlin, május 20. Az osztrák-magyar hajóhadosztály mostani középtengeri útjának befejeztével Valónába és Durazzóba is ellátogat. A hajóhadosztály, amely a Viribus Unitis, a Thegethoff és a Zrinyi csatahajókból áll, május utolsó napjait Valónába, június első napjait pedig Durazzóban fogja tölteni.

Róma: Nápolyból érkezett jelentések szerint a második olasz hajóraj tegnap elindult az albán partok felé. A hajóraj parancsnoka egy lepecsételt parancsot vitt magával, amelyet csak Durazzó előtt szabad felbontani. Ez az olasz hajóraj állandó érintkezésben van Durazzó előtt álló Wetterparisi nevű olasz páncélos cirkálóval, amely drótnélküli távirókészüléke útján az olasz tengerészeti minisztériumot is állandóan informálja a durazzói eseményekről. A második olasz hajórajnak estére kell Durazzó elé érkezni.

Mi történik a Szigetvár foglyával?

Bécsből jelentik: Esszad pasát Vilmos fejedelem kívánságára és az Ausztria-Magyarországgal és Olaszországgal történt megállapodás alapján fogták el és vitték feleségével együtt a Szigetvár nevű osztrák-magyar állomáshajóra.

Esszad további sorsáról, úgy látszik nem történt még döntés, ha azonban bűnössége megállapítást nyer, valószínűleg ki fogják utasítani az országból. A döntés azonban mindenestre rövidesen megtörténik. A legelső kér-

dés az, hogy a fejedelem minő intézkedéseket tegyen arra a célra, hogy véget vessen a parasztmozgalomnak és hogy szembeszálljon Esszad híveinek esetleges puccskísérletével. Mindenesetre kormányváltás fog beállni, ami nem zárja ki azt, hogy a mostani kabinet egyes tagjait az új kormányba átvesszük.

Bécs: Olyan személyiségtől, aki az albániai legújabb eseményekről pontosan értesül, a Neue Freie Presse a következő felvilágosítást kapta:

Az albán fejedelem fogja és kizárólag a fejedelem van hivatva Esszad pasa további sorsáról dönten.

Amennyiben a fejedelem Esszad pasa száműztetését határozná el, úgy kérdést fog-nak intézni Esszadhoz, hogy hol kíván megtelepedni s az osztrák-magyar hadihajó oda fogja vinni, ahová ő kívánja.

Frankfurtból jelentik: A Frankfurter Zeitung jelenti Durazzóból: Esszad pasa volt hadügyminisztert árulás és lázítás miatt fogják a törvényszék elé állítani. A volt hadügyminiszter az utóbbi időben nagyon élénk összeköttetést tartott fenn Párisal, de különösen Belgráddal. Esszad pasa árulásának leleplezésére az adott okot, hogy az általa szervezett önkéntes bandák nem az epiruszi lázadók, hanem a főváros ellen indultak.

Mikor kérjen elégtételt a miniszterelnök?

— Tisza István gróf nyilatkozata a becsületbírák előtt. —

Fővárosi tudósítónálól.

Budapest, május 20.

Abból a célból, hogy Tisza István gróf felfogása hiteles alakban álljon a közönség előtt, a Bud. Tud. felhatalmazás alapján az alábbiakban közli Tisza István grófnak a becsületügyi választmány előtt tett írásbeli nyilatkozatát.

— A becsületügyi kérdésekben egész életemen át a lovagiasság legszigorubb szabályaihoz tartottam magamat, soha senkinek, a ki magát általam sértve vélte, elégtételt meg nem tagadtam és érzékeny felfogást tanusítottam abban a kérdésben is, mikor kelljen nekem lovagias uton elégtételt keresnem. Ezen magartartásomat a közszolgálat és a rám bízott közügyek érdekében némileg módosítanom kellett olyankor, amidőn felelős állásba, politikai exponált helyzetbe kerültem. Általam elkövetett sértésért feltétlenül adok ilyen esetben is elégtételt annak, aki diszkvalifikálva nincs. Mindazokat a sértő kifejezéseket azonban, a melyeket politikai ellenfeleim a politikai küzdelmek közben, vagy azokkal kapcsolatban használnak ellenem, a lovagias eljárás tárgyává nem tehetem, mert hiszen ezáltal elvállalt hivatalos kötelességem teljesítését tenném lehetetlenné.

Ilyen körülmények között esetről esetre kell mérlegelnem, vajon kérjek-e elégtételt ellenem elkövetett ilyen természetű sértésekért. Erre az álláspontra helyezkedtem már első miniszterelnökségem alkalmával, ugyanezt tettem a képviselőházi elnöki széknek elfoglalásakor és teszem mostani felelős állásomban is.

Jól átgondolt álláspontom ez, amellyel állásomnak tartozom, amelyre tehát öntudatosan határoztam el magamat, egyúttal azonban feltéve magamban, hogy elégtételt kérek attól a személyes ismerősömtől, vagy velem egy társas körhöz tartozó egyéntől, aki a lovagiasság szempontjából kifogásolja eljárásomat.

Épen ezért nyomban a Rakovszky István uralra lefolyt szóváltás után érintkezésbe léptem herceg Odeschalchi Gézával és őt Csokonics Gyula gróffal együtt az ügy lovagias elintézésével megbíztam.

HIREK.

Glattfelder püspök

az új kalocsai érsekről.

(Az egyházfő pásztorlevele)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, május 20.

Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök most becsátotta ki legújabb pásztorlevelét, melyben több az egyházmegyére és vallásoktatásra fontos rendelkezésen kívül, igen melegen emlékszik meg az új kalocsai érsekről, Várady L. Árpád dr. volt győri püspökről. A pásztorlevel erre vonatkozó része a következőket tartalmazza:

— Mély tisztelettel köszöntjük Várady L. Árpád dr.-t, a kalocsai érseki tartomány metropolitáját és kész engedelmességgel fogadjuk azt a lelki köteleket, mely az érseki tartomány fejt a hozzátartozó püspöki egyházmegyékhez kánonjogszerűen fűzi. Az érseki széknek ily módon való betöltése a csanádi egyházmegye püspökének, papjainak és közel milliónyi híveinek lelkéből az őszinte öröm hangjait váltotta ki.

Várady L. Árpád szent Gellért egyházmegyének szülötte, neveltje, felszentelt papja, majd kispapjainak nevelője és tanítója, az egyházi kormányzat ügyvitelének részese, székeskáptalanának tagja. Most pedig felékesítve a szent Péter sirjáról vett érseki palliummal, a győri püspöki székről fellép a kalocsai érsek egyházfejedelmi trónjára, visszatér fölének és közénk. Ime a „papi fejedelem, az az testvérei között a legfőbb pap, kinek a fejére öntetett a kenet olaja és kinek kezei a papságra felszenteltek és felöltöztetett a szent ruhákba.”

A csanádi egyházmegye papsága és hívő-serege, számos intézménye, plébániája, hitbuzgalmi és társadalmi szervezete hálás kegyelettel gondolnak Várady L. Árpádra, ki velünk, míg az egyházmegye papja, majd mint a választmányi kormányzat az egyházi ügyek előadója volt, annyi jót művelt.

Szociálista képviselők tüntetése

Vilmos császár ellen.

Távirati tudósítás.

Berlin, május 20.

A birodalmi gyűlés mai utolsó ülésén érdekes incidensek játszódtak le. A hadügyminiszter Stathagen szociálista képviselővel polemizálva egy megjegyzést tett, amire Daempf kijelenti, hogy ha egy képviselő a másiktól azt mondaná, amit a hadügyminiszter mondott Stathagenről, azt rendreutasítaná.

Az elnöknek ez a kijelentése óriási feltűnést keltett, később azután Daempf jelentette, hogy a hadügyminiszter közölte vele, hogy kifogásolt szavait általánosságban mondotta s azokat nem vonatkoztatta senkire, így az elnöki megjegyzés alapját vesztette.

Az ülés végén, mikor a birodalmi kancellár nevében egy államtitkár felolvasta a császár üzenetét az ülészak berekesztéséről, a szociálisták kivételével az összes képviselők felállottak és éljenztek a császárt. Egyedül a szociálisták maradtak ülve s erre az elnök így szólt:

— Sajnálom, hogy a Ház tagjainak egy része nem emelkedett fel helyéről. (Viharos helyeslés a polgári pártokon.)

A szociálisták: Az a mi dolgunk.

Elnök: Mikor felállunk helyünkről, dokumentáljuk tiszteletünket, amelylyel a császárnak tartozunk.

Nagy helyeslés fogadta az elnök szavait s ezzel az ülés véget ért.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma az ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változó idő várható hőmérséklettel, keleten esővel, zivattal. — Sürgönyprognózis: Változó, hűvösebb, keleten csapadék, zivatarok.

— Delegációs ebéd. Budapestről jelentik: Tisza István gróf és neje a miniszterelnökségi palotában ma adták a harmadik delegációs ebédet, amelyen az osztrák delegáció elnöke, Sylla-Tarucca gróf, az osztrák és a magyar delegációnak számos tagja, a közös miniszterek közül Bilinsky pénzügyminiszter és a különböző osztályfőnökök vettek részt.

— Thurn Taxis herceg eljegyzése. Münchenből jelentik: Thurn-Taxis József herceg eljegyezte Del Pillar Maris bajor hercegnőt, a pármái ház egyik tagját. Ez az eljegyzés annál érdekesebb, mert az elmúlt télen az a hír terjedt el, hogy a herceg egy osztrák főhercegnőt vesz feleségül.

— Új személyvonatok bevezetése az Arad-Hegyaljai H. É. villamos vasuton. Május 22-től, azaz péntektől kezdődőleg az Arad-Hegyaljai H. É. Villamos vasut a közönség kívánságára az alábbi menetrendszerint mindennap közlekedő új személyszállító vonatokat vezet be: Aradról indul reggel 7 óra 55 perckor; érkezik Gyorokra 9 órakor, Világosra 9 óra 43 perckor, Pankotára 10 óra 9 perckor, Radnára 9 óra 47 perckor. Pankotáról indul: reggel 7 óra 50 perckor, érkezik Világosra 8 óra 13 perckor, Gyorokra 8 óra 57 perckor, Radnára 9 óra 47 perckor, Aradra 10 óra 4 perckor. Radnáról indul: reggel 8 óra 19 perckor, érkezik Gyorokra 9 órakor, Aradra 10 óra 4 perckor, Világosra 9 óra 43 perckor, Pankotára 10 óra 9 perckor. — Az igazgatóság.

— Vojnich Oszkár halála. Budapestről jelentik: Ma este távirat érkezett Port Saidból, amely hírül adta, hogy Vojnich Oszkár báró tényleg meghalt. A távirat vétele után Vojnich Sándor báró azonnal érintkezésbe lépett a külügyminiszterrel, akivel egyetértőleg úgy intézkedett, hogy a holttestet bebalzsamozva Triestben keresztül hazaszállítsák. Vojnich Sándor báró még az éjszaka folyamán Triestbe utazott. Nyomban a tragikus hír vétele után királyi közjegyző jelent meg Vojnich Oszkár báró budapesti lakásán, ahol leltárt vettek fel az öngyilkos vagyónáról, mely főleg nagy értékű vadászfegyverekből áll. — Tegnap este jött az első távirat Port Saidból, amely azt adta hírül, hogy Vojnich ott föbelőtte magát, állítólag azért, mert kémkedés miatt letartóztatták. A homályos ügy további részletei csak azután derülnek ki. Vojnich Oszkár ismert jeles Afrika-utazó és vadász volt.

— Kizárt román egyetemi hallgatók. Kolozsvárról jelentik: A Gazetta Transsylvaniae írja, hogy a kolozsvári egyetemen a bukaresti kulturligának küldött üdvözlőtávirat ügyében az egyetemi tanács lefolytatta a vizsgálatot és megállapította, hogy a távirat küldői Isaicu L. és Mitrea Mihály román egyetemi hallgatók voltak. Az egyetemi tanács elhatározta a két diáknak a kolozsvári egyetemről való kitiltását és ilyen irányú előterjesztést tett a kultuszminiszternek, aki a határozathoz hozzájárult.

— Hazudni nem szabad! Valamikor boldogabb időben Deák Ferenc sajtótörvénye ebből az egy paragrafusból állt. Deák Ferenc óta sok minden megváltozott a magyar-sajtóban, többek között új sajtótörvény is lépett életbe, azonban arra az új sajtótörvény sem képes, hogy életbe léptesse, érvényre juttassa Deák Ferenc egyszakos sajtótörvényét. A Tisza-Rakovszky-afférről szóló hírlapi krónikák legalább is erről tesznek számot. Az talán nem is lehet vita tárgya, hogy semminő, tehát politikai nézeteltérésben sem billenti le az igazság mérlegét az, hogy a vita hevéből kipattanó lovagias afférben ki maradt felül. Ám minden politikai afférről újból-újra tapasztalható, hogy az igazság számításba sem jön mellette a törekvés mellett, hogy politikai tőkét kovcsolják az affért a jó ellenzéki tollforgatók. Így esett ez a Tisza-Rakovszky-afférről is. Napokig elintézetlen ügyekről menydörögtek, azt írták, hogy a miniszterelnök napok mulva provokálta sértegetőjét, hogy Tisza huszárcapitányi uniformisban megjelent a tábornoki becsületszék előtt. Most az affér befejezése és a reá vonatkozó akták nyilvánosságra hozása után sorra kiderülnek a ferdtések és kivilágosodik — amit a hírt adó ellenzéki lapok jóakarattal az első percben is megtudhattak volna — hogy mese az elintézetlen ügy, a késlekedő provokálás, a huszárcapitányi uniformis. Kárpótlásul azonban a „hazudni nem szabad” sajtótörvény megcsufolására szép tudósítások számolnak be a párbaj lefolyásáról. Hiába bizonyítja a segédek által aláírt és közzétett jegyzőkönyv a Rákosi-vívóteremben történt eseményeket, mégis fantasztikusnál-fantasztikusabb leírások esetelik azt az ellenzéki „igazságot”, hogy egy ellenzéki vezér még a vívóteremben sem maradhat alul. Tudnivaló, hogy Tisza és Rakovszky párbaja azzal ért véget, hogy az orvosok Rakovszky István harcképtelenségét konstataáltak az ötödik összecsapásnál hasára kapott tizennégy centiméteres vágás következtében. — Erre egyik fővárosi lap a véres és színes leírásban kisüti, hogy Rakovszky gyengén védte ellenfelének vágását és így hasán 10 centiméteres jelentéktelen karcolást kapott, de ugyanekkor négy centiméteres vágást ejtett a miniszterelnök jobb karján. Az egyik elszánt ellenzéki reggeli lapban pedig a 10 centiméteres karcolás megmarad, de Tisza sebesülése tizenhárom centiméteres vágássá növekedett. Így költenek még más cikkek is, úgy, hogy az ellenzéki lapok olvasói megelégedéssel vehették tudomásul: Tiszát gulyáshussá aprította az a fránya Rakovszky — nyomtatásban.

— Halál az utcán. Tragikus körülmények között érte utól a halál ma délután Miskovits István sótárnokot. Hivatalából két óra után hazafelé iparkodott Török Ignác-utcai lakására, amikor a Wesselényi-utcában hirtelen rosszul lett. Besietett egy közeli fűszerüzletbe, ahol vizet kért. Alighogy a szájához emelte a poharat, összeesett és meghalt. Az előhívott mentők lakására szállították, ahol megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg. Miskovits István 53 éves volt, halálát felesége született Tóth Ella, leánya Bogán Károlyné, két fia és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Carp a Mangra-afférről. Mint a Neue Presse Bukarestből értesül, Carp Péter román vezető politikus a lap munkatársa előtt a Mangra-ügyre vonatkozólag a következő kijelentést tette: — Nem értem, hogy a diákok ilyen tüntetésekre ragadtassák magukat, amelyek diplomáciai beavatkozást vonnak maguk után. Én a Mangra elleni tüntetéseket egyenesen nemzetellenesnek tartom.

— Az első vontatóhajó a Panamacsa-tornában. Panamából jelentik: Egy vontató hajó hétfőn öt uszályhajóval áthaladt a csatorna zsilipjén s most már rendszeres vontató járat lesz a csatornán.

— Megtalálták Martinovicsék csontjait? *Budapestről* jelentik: Mint ismeretes, a fővárosi tanács nemrég megbízatást adott Bartucz Lajos dr. egyetemi magántanárnak, hogy Martinovics és vértanútársainak csontjait kutassa az új Szent János kórház mögött elterülő rétségen. Épen ma van száztizenkilencedik évfordulója a kivégzésnek s érdekes, hogy ma emberi csontokra bukkantak a munkások. Rögtön közölték a hírt Bartuczal s most fokozott elővigyázattal folytatják az ásatási munkálatokat, ne hogy kár essék a csontokban. Már tegnap délután is találtak emberi csontokat az ásatás színhelyén, de ezekről megállapítást nyert, hogy több ezer éves, a neolitik korszakból származó maradványok, míg a ma talált csontok körülbelül százévesek. A csontváz felett egy fatönc van, amelynek törzse valószínűleg erőszakkal távolított el annakidején s ez a fatönc alighanem a vértanuk sírját jelezhetette. Az ásatás nagy gonddal folyik tovább.

— Merénylet készült Zágrábban? *Budapestről* jelentik: Az esti órákban politikai körökben nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Zágrábban Lipót Szalvátor főherceg ellen revolveres merényletet követtek el. Később távirat érkezett Zágrábról, amelyből kitűnt, hogy a főherceg ellen merénylet nem történt, hanem a bán elleni merénylet tervvel gyanúsítva elfogtak egy fiatal embert. Ma este a zágrábi színházban díszelőadás volt a főherceg tiszteletére s mikor az előadás végeztével Skerlecz báró automobiljába szállt, a rendőrség letartóztatott egy fiatal embert, akinek feltűnő viselkedése nagyon gyanús volt. A rendőrségre vitték, ahol igazolta magát, hogy Schaeffer Milutin, a kereskedelmi iskola harmadik évfolyamának növendéke. A zsebében töltött revolvért találtak, de a fiatal ember kijelentette, hogy ez csak véletlenül volt nála s egyáltalában nem tervezett merényletet a bán ellen. Schaeffer kihallgatása egész éjszaka tartott.

— Hajótörés a Maroson. *Makó* jelentik: Kádár Mihály apátfalvai hajós fát szállított Makóra a Maroson. Hajói baj nélkül tették meg az utat a megáradt vizen egészen a makói hidig, ott azonban az egyik hajót neki esapta az ár az egyik jégtörőnek. A hajó ötszáz köbméter tűzifával együtt elsüllyedt s a rajta lévő öt ember a hullámokba került. Nagy küzdelemmel birtak csak a jégtörő gerendáira kapaszkodni, ahonnan azután a segítségükre érkező emberek a partra vitték őket.

— Elítélt párttitkár. A szociáldemokrata párt és Vadász Ármánd dr. ismeretes ügyének egy újabb — s talán utolsó — epizódja játszódott le ma az aradi királyi törvényszék előtt. Azok között, akiket Vadász a kizárás miatt rágalmozásért feljelentett, volt Farkas István, a központi párttitkár is. Farkast az aradi királyi járásbíróóság bűnösnek találta rágalmozás vétségében s ezért 100 korona fő és 50 korona mellékbüntetésre ítélte. Felebbezés útján az ügy a törvényszék elé került, mely ma a járásbíróóság ítéletét helybenhagyta.

— Veszettseg. *Kecskemétről* jelentik: Farkas László tíz éves fiút és István nevű bátyját néhány héttel ezelőtt a mezőn egy kóbor kutya megharapta. Az egyik fiú kitért a veszettseg s egy héttel ezelőtt a városi kórházban meghalt. Mint most kiderült, az elhunyt fiú halála előtt megharapta az édesanyját. Az anyát és másik gyermekét most a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

— Az Országos Kaszinó bajai. *Budapestről* jelentik: Az Országos Kaszinónak az ismert lovagias ügyek körül támadt bonyodalmai közelednek az elintézésükhöz. Harminc kaszinó-tag kérésére 10-én lesz a rendkívüli közgyűlés, melynek főcélja az alapszabályok 9-ik szakaszának módosítása. Ez a szakasz úgy hangzik, hogy aki a kaszinó belbékéjét zavarja, az a kaszinóból kizárandó. A szakaszt úgy akarják megváltoztatni, hogy „aki a kaszinó fennmaradását és belbékéjét bármely okból veszélyezteteti, a kaszinóból kizárható.” Wekerle Sándor június 7-én érkezik meg Karlsbadból s a választmány június 8-án tart ülést, melyen a közgyűlés tárgysorozatát előkészíti. A közgyűlésnek új kérdéssel is módja lesz foglalkozni: tárgyalni kívánják a Tisza-Rakovszky-ügyben a tábornoki becsületbiróságuk Polónyi Dezsőre vonatkozó határozatát. Tegnap este az Országos Kaszinóban nagy élénkséggel foglalkoztak ezzel a kérdéssel, s súlyos sérelemnek mondták a kaszinóra, hogy egyik tagjával szemben, megkérdése nélkül olyan eljárást tanúsítanak, amely intaktságát ferde színben tüntetheti fel. Most már a kaszinó kívánja eldönteni: van-e elintézetlen ügye Polónyi Dezsőnek, vagy nincs?

— Vázsonyi rendezi Elek Pál hagyatékát. *Budapestről* jelentik: A minap elhunyt Elek Pál után milliókra menő vagyon maradt. Az előjáróság a törvény szerint már elrendelte a hagyaték leltározását s tekintve a hátrahagyott vagyon nagyságát, ezek a munkálatok még mindig folynak. A hagyaték értékpapirokból, betétekből, követelésekből, különféle ingókból és ingatlanokból áll, melyek közt maga a család sem ismeri ki magát. Elek Pál özvegye és gyermekei most Vázsonyi Vilmost kérték föl, hogy rendezze a Magyar Bank volt alelnökének milliós hagyatékát. Vázsonyi vállalta a megbízatást s a legközelebb már hozzá is fog a munkához.

— Agyonszurta a feleségét. *Budapestről* jelentik: A Rózsa-utca 44. sz. házban ma véres családi tragédia történt. *Leránt* József harminc esztendőes cipésmester kilenc késszurással megölte tőle külváltan élő feleségét, született Búti Annát, azután a főkapitányságra ment, ahol elmondotta a tragédia részletét. Lerántnak ezelőtt Pakson volt cipészüzlete, feleségével azonban nem élt jól. Perpatvan napirenden volt közöttük, míg végre egy napon az asszony ott hagyta férjét. Vonatra ült és Pestre jött. Leránt egy ideig bankodott az asszony után, majd eladta az üzletét és az asszony után jött Pestre. Első útja a rendőrség bejelentőhivatalába vezetie, itt megállapította, hogy felesége *Preis* Rezső tapetázó mesternél szolgált a Rózsa-utca 44. számú házban. Ma reggel bekopogott a konyhaajtón. Épen a felesége nyitott ajtót. Amikor férjét meglátta, ijedten hátrált vissza. Leránt azonban behatolt a konyhába és kérélni kezdte az asszonyt, térjen vissza hozzá. Az asszony azonban hejthatatlan maradt.

— Miért nem jössz vissza? — kérdezte Leránt.

— Tudod, — felelte az asszony.

— Igen, tudom, a Jani miatt! Ebben a pillanatban kést rántott, rátámadt az asszonyra és kilenc szurással nyakán, mellén és a gyomor tájékán halálra sebesítette. Mire a házeliek elősiettek, a merénylető férj utban volt már a főkapitányság felé. A gyilkosság színhelyén a rendőrség részéről Jeszenszky Gallért rendőrtanácsos, Csaszik Pál dr. rendőrfogalmazó és egy rendőrorvos jelentek meg. A gyilkos férjet letartóztatták.

— Vidéket megtekintő közlekedési kocsik Rohitsch-Sauerbrunnra. Június 1-től naponta indul Pölschach állomástól (déli vasút) délután 3 óra 20 perckor, utazási díj 3 korona. Krapina állomástól (Máv.) indul délelőtt 10 óra 15 perckor, utazási díj 5 korona. Csomagszállítás tarifa szerint.

— Kerthelyiség megnyitás. E hó 24-én, vasárnap nyílik meg Ujmiklakán a Faller-féle vendéglő tündérkertje a Király mulató, a mely pazar kényelemmel kellemes szórakozóhelye a közönségnek. A vendéglős állandóan gondoskodik kitűnő ménesi borból, friss kolbászról és más meleg és hideg ételekről. Naponta frissen csapolt kőbányai részvény korona sör. Az árak rendkívül méltányosak s a kiszolgálás előzékeny és gyors. A megnyitás napján a kertben a waggongyári zenekar fog játszani, a táncteremben pedig Szőke Gyuszi jól szervezett zenekara fogja a talp alá valót szolgáltatni. Belépődíj nincsen. A közönség pártfogását kéri: Faller Gyula vendéglős. 3300

— Siófok új strandfürdője és a siófoki szállók a pünkösdi ünnepek alkalmából nyílnak meg. Minthogy a nagykiterjedésű plage és a pompás homok és napfürdők valóságos tengerparti jelleget kölcsönöznek e páratlan balaton-tavi fürdőhelynek, a nagy érdeklődésre való tekintettel a kabinok és szobák lefoglalása ajánlatos. Szobák júniusban 3 től 6 koronáig állnak rendelkezésre, teljes ellátással pedig napi 10—12 koronába kerülnek. Az igazgatóság. 9277

— Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Réthy-ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— Bérma ajándékok. Külön e célra beszerzett mérsékelt áru, maradandó, szép, szolid, elsőrendű gyártmányú ékszerek, u. m. karsattok, függők, gyűrűk, láncok, nyakékek, órakarsattok Weinberger Ferenc ékszerésznél Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer-Eliz-palota.) 439

— Aki hozzátartozóit kellemes meglepetésben óhajtja részesíteni, az sziveskedjen Freimann Testvérek Weitzer János-utca 9. sz. a. levő műképkereskedését felkeresni, ahol szép választék van Madonna-képekben, rézmetszetek, olajfestmények és akvarellekben. Feltűnő olcsó árak. 2066

— Antik butorok, régi porcellánok, biedermeier poharak és más, ezen korból származó tárgyak eladatnak Braun Miksa cégnél Arad Boros Béni-tér 2. Hétköznapokon 5-től 7-ig.

— Külön bérálásra készített kedvezményes áru ékszerek, izléses gyűrűk, collierek, karsattok, órák láncokkal, a legszerényebbtől kezdve a legértékesebbig, Grallert J. és fia ékszerész cégnél Andrassy-tér 22.

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epehajtót, mely a legkitűnőbb fájdalom nélkül gyomortisztító hárszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 14

— A közelgő bérálásra arany, ezüst ékszerek, órák a legszerényebbtől, a legelegánsabbig, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerésznél Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321. Alapítva 1902. 3105

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischer-nél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Footballok, footballcipők, tenniszverők, nagyválasztékban és legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. Telefon 506. 1321

— Takarékos bérmaanyag! Legszebb ajándékot aranyból, gyémánt-, briliáns-ékszereket, órákat mélyen leszállított, igen olcsó árban Waldmannál szerzik be, Szabadság-tér 14. (Fiume-kávéház mellett). 3097

— Gyermek kosci, tolokosci, gyermek-székek, legolcsóbban Hegedüs cégnél. 1321

— Kiváló szép formájú fehér bérma cipők, tenniszcipők urak és hölgyek részére. Angol vászon sétacipők és a világhírű Chasalla Kneip-sandalkok már megérkeztek Weinberger János kizárólagos cipőraktárába. 2271

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Sokszorosítások, írásmunkák, fogalmazványok, beadványok, fordítások magyar-, német-, francia-, angol nyelvben legjutányosabban olvállal Engel írógépvállalata, Lázár Vilmos-utca 2. 657

— Legelegánsabb gyermek- és fiukosztümök és felöltők Hirsch Antal uriszabó üzletében Arad, Andrassy-tér 22. kaphatók. Olcsó szabott árak. Telefon 677. 1557

— Keresk. tanfolyamomat Lázár Vilmos-utca 2. sz. a. Földes-palota mellett helyeztem át. Nappali és esti tanfolyamok. Díjtalan állás-közvetítés. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— Ügyvédi irodák b. figyelmébe. A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében elírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— Vidékiek bármily megbizással a Messenger-Boy vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

SPORT.

+ Országos atletikai viadal. Vasárnap délután fél 4 órakor lesz az ATE. Óvartéri sporttelepén az idei szezon első délvidéki atletikai viadal az ATE. rendezésében. Az ATE. igazgatósága ma állította össze a verseny rendezőségét, mely előre is garanciát nyújt arra nézve, hogy az pontosan, gyorsan fog lepe-regni és semmi kifogásolni valót nem fog hagyni maga után. A zsüri elnöke: ménesi Lócs Rezső, tagok: Hehs Vilmos, Varjassy Lajos dr., Jancsovics Ferenc, verseny bíróság: elnök Gugi Zoltán, tagok Alt János, Erdélyi Ferenc és Neidenbach Ödön. Verseny rendezőség: Verseny felügyelő: Gugi Zoltán, verseny titkár Záray Jenő, jegyző Lengyel Károly, orvos Polónyi Jenő dr., indító Lówy Dóri, célbíró Kiss Gyula, Időmérők Neidenbach Ödön és Erdélyi Ferenc, térmérők Kopriya Vince, Nádray Aurél, Erbeszkern Sándor, Sinka Ferenc, pályabírók Bauer Gyula, Jahl Nándor, Kovács Sándor és Bartus László. A versenyre a többi társégyesületek tagjai a tagsági jegy felmutatása mellett 40 filléres kedvezményes jegyre tarthatnak igényt.

TANÜGY.

(—) Érettségi biztos az aradi kereskedelmi iskolánál. A kereskedelmi miniszter dr. Csécsi József miniszteri titkárt az aradi és lippai kereskedelmi iskolához érettségi biztossá küldte ki.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az idei gyermeknapok. Az aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület, mint minden évben, úgy az idén is, nagyszabású gyermeknapot rendez Aradon. Az idei gyermeknapokat június első felében rendezik s habár még nincs is határozottan megállapítva a dátum, már most is városzerte megnyilvánul az érdeklődés a jótékony ünnepély iránt dr. Múlek Lajosnéval, a Fehérkereszt elnökőjénél.

(*) Az Aradi Izraelita Jótékony Egylet közgyűlését az izr. hitközség tanácstermében május 24-én, délelőtt 11 órakor tartja meg.

VIDÉK.

Zászlószentelés Zsigmondháza. Szép ünnepélyre készül Zsigmondháza község közönsége. A községben ugyanis öt évvel ezelőtt alakult meg a „Zsigmondháza Gondviselés Temetkezési Egyesület”. Alakulása óta igen szép működést fejtett ki. Vasárnap, május hó 24-én szentelteti fel újonnan beszerzett zászlóját. A zászlóanyai tisztséget Menráth Józsefné szül. Steiner Magdolna fogadta el.

Népgyűlés Battonyán. Battonyáról jelentik: A Tornyán nemrég megtartott függetlenségi párti értekezlet határozata folytán május 24-én nagy népgyűlés lesz Battonyán, amelyen hir szerint megjelennek Justh Gyula, Károlyi Mihály gróf, Vertán Etele, Beck Lajos és még sok ellenzéki képviselő.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Magyar árumintavásárok Kisázsiaiban. A magyar királyi Kereskedelmi Múzeum a magyarországi ipartermékeknek a Kelet piacain való megismertetése céljából folyó év szeptember és október havában két vándorutat fog egyidőben megtenni árumintaraktárával: az egyiket Anatóliában, a másikat pedig Palesztinában és Szíriában. E vándorutakon, mint a Múzeum eddigi vándorkiállításain bemutatottak minden magyarországi cég ipari termékeinek mintái; ennek összes költségeit a Múzeum viseli. Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara ezúton hívja fel az érdekeltség figyelmét a Múzeum e két újabb vándorminta kiállításaira, amelyekre vonatkozólag részletes felvilágosítást is ad. A jelentkezési határidő június 15., a minták beküldésének határideje: július 15.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társulati tudósítás.

Budapest, május 20.

Készáru.

Amerika egynegyeddél magasabb. Kínálat megjelent, kereslet jó, 3 ezer mm. 5 fillérral drágább.

Határidő.

	Déli sávlat	2 órai sávlat
Buza 1914. októberre	12 40 — 12 41	12 48 — 12 49
Rosa 1914. októberre	9 80 — 9 81	9 87 — 9 88
Tengeri 1914. júliusra	7 34 — 7 35	7 36 — 7 37
Zab 1914. októberre	8 20 — 8 21	8 21 — 8 22
az árak 50 kilónként számítva		

Bérmálásra

arany-, ezüst-ékszerek, órák igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be

IGAZ SÁNDOR,

ékszerésznél, Minorita-palota. :: Megyei és városi telefon 321. szám. :: Alapítva 1902-ben.

Budapesti értéktőzsde (május 20.)

Osztrák hitel	805.50
Magyar hitel	786.75
4% koronajáradék	80.40
Osztrák-magyar államvasút	725.—
Felhalmozóbank	399.25
Lezámitolóbank	496.—
Havas Bank	476.—
Magyar Bank	475.—
Kereskedelmi Bank	3625.—
Rimamurányi	628.—
Halgótarjáni	687.50
Köszöri Vasút	592.50
Városi Villamos	810.—

Bécsi értéktőzsde (május 20.)

Osztrák hitel	607.—
Magyar hitel	791.—
Osztrák-magyar államv.	692.50
Déli vasút	97.50

A Temesvári Lloyd-társulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonkénti korona értékben.) 1914. máj. 20. Buza 75 kilogrammos 26.40—26.50, 76 kilogrammos 26.60—26.70, 77 kilogrammos 26.80—26.90, 78 kilogrammos 27.00—27.10. Rossz (prima) 20.10—20.30, (közép) 19.70—19.90, Árpa (sertőző) —, (takarmány) 13.70—13.90, Zab (prima) 14.40—14.60, (közép) 12.70—12.80, Tengeri régi (magyar) —, új 13.70—13.90, (román) régi 14.70—14.80, új 10.30—10.50. Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.50—6.60, (rózsás) 6.80—7.00.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Osztörtők, 1914. évi május 21-éa:

Nyáray Antal felléptével:

Kinema-szekecs!

Itt először:

Az aranyásó.

Amerikai történet 8 képben.

Kezdeté délután fél 4, este 7 és 9 órakor.

NYILTÉR.

VÉCSEY-HALMAI

Variete és fehér cabaret társulata

Fehér Kereszt szálloda Arad.

Ma, osztörtőkön

nagy megnyitó előadás

irodalmi nivón álló műsorral.

FELLEPNÉK:

Heidel Grandjean & Albert Tschetschorke átváltozó modern tánc-Skets. Furlana, tango, Brasillene Királyok Jardin d'Hiver.

Karl Schiller, salon humorista.

1. Révész Ilonka, pri-madonna.	1. Fodor Ernő.
2. Szász Ilona.	2. Halmay Vilmos.
3. Csomay Nusi.	3. Ércskövy Károly.
4. Horváth Juci.	4. Sáfrány Vilmos.
5. Farkas Ililke.	5. Magyar Ervin.
6. Herting Mici.	6. Solyom Sándor.
7. Gárdonyi Mariska.	7. Révész Jenő.
8. Komlósi Emma.	
9. H. Gerő Margit.	

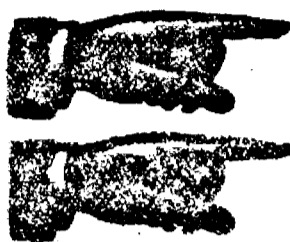
René Renard
francsa excentrique

Slager! MOZSI, 1 felvonásos bohózat. Irt.: Novák Mihály. (A Folies Caprice ezidei legnagyobb slagere).

A nagybácsi. Tréfa. Irt.: Karlnthy Frigye. — Falun. Idill. Irt.: Kondor Ernő. — Kontra-Rekontra. Bohózat. Irt.: Sáfrány Vilmos. — Magyar Ervin konferál. A szongoránál Vécsey Sándor zeneszerző karnagy ül. Rendező: Halmay. Tittak Sáfrány. Előadás után: Palais de Danse (párisi élet.) Tangó, furlana, Brasillien, Two Stepp stb. a parketten. Kezdeté pontban 9 órakor. Belépődij: 2—1 korona. Fehér műsor!

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita tem-
plom bejáratával szemben.)

Legujabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisz-
tek bevásárlási r. t. szer-
ződéses szállítója. :: ::

Figyelmeztetés.

Miután nőtől különváltan élek, felszólítok mindenkit, hogy nevemre hitelt senkinek ne nyujtsanak, mert semminemű fizetési kötelezettséget el nem vállalok

3289

Adamosok Árpád.

A szőlőmolyról.

Az immár lefolyt szőlőmoly lepkék rajzásából bizony megállapítható, hogy a molyhernyók I-ső generációjának kikelési ideje immár közel, s mivel ezen káros invázió elleni védekezés szükségességét mind többen és többen látják be, — hívom fel ezen körülményre ezuttal szőlősgazda társaim figyelmét.

A legutóbbi évek küzdelmes tapasztalatai e téren azt mutatták, hogy ezen veszedelmekkel szemben a sikeres védekezés igen is lehetséges, s hogy azt elérni mindenkinek oly mérvben sikerül, mint amely erélyvel, és odaadással teljesíti ki a védekezést. Bebizonyosodott továbbá az is, hogy a baj leküzdésének óriási nehézségei, — nem a megfelelő védekezési szerrek hiányában, s nem is a védekezési mód lehetetlenségében, mint sokkal inkább azon igen súlyos körülményben rejlik, — hogy a szőlőmoly hernyók kártevési időszaka circa 3 hétre terjed ki; bizonyos tehát, hogy e téren még gyakorlatlan munkásainktól végzett egyszerű fűrtpermetezés (mely munkálat előttük különben is ellenszenves) nem adhatja meg azon abszolút sikert, eredményt melyet pedig a már belefáradt, s anyagiakban kimerült szőlősgazdák attól elérni óhajtanának.

Miután tehát teljes eredményt csakis helyes időben való többszöri védő permetezéssel lehet csak elérni, — bizonyos, hogy a szőlőmoly hernyók irtásában mindenki annyi eredményt érhet el csak, mint amely szakszerűséggel, s megfelelő időben végzett lelkiismeretes munkával teljesítette a védő permetezéseket.

Fentiekből kifolyólag tehát azt ajánlom szőlőbirtokos társaimnak, hogy az ugynevezett 2-ik permetezést (bordeaux lével) oly időben végeztessék, (virágzás előtt circa 2 héttel) amidőn bár szabad szemmel a molyhálók (fészkek) még nem láthatók, de a piciny hernyók a bogyókban és a fűrtökben nagy megfigyelés után már felfedezhetők. Ezen rendes módon készült bordeauxi lébe teendő 1% Tabikotin Emulsió, s ezen jól elkevert anyaggal úgy a tőke maga, de különösen a fűrtök is megpermetezendők.

Ezen preventív permetezést kell követni a tulajdonképeni védő permetezésnek, 2%-os Tabikotin Emulsióval, akkor, de azonnal, — amidőn a molyhernyók legelső látható hálói (fészkei) megjelentek.

Kétségtelen tehát, hogy a szőlőmoly elleni küzdelem ha azt valaki teljes szakszerűséggel lefolytatni óhajtja, költséges munkálatok teljesítését igényli, de viszont tény az is, hogy éppen tekintve ezen szőlőmoly irtás nagyon is szakszerű voltát, — mindenki csak oly mérvű eredményre számíthat mint amely mérvben a a védekezést eléggé kellő időben, megfelelő védekező szerrel, s végül megfelelő intenzitással végezte.

Ezeket óhajtottam a szőlőmoly irtás kérdésében, mint gyakorlati tapasztalataimat, szőlősgazda társaimmal közölni.

Vojtek Alajos
szőlőbirtokos.

3274

Nyíltér.**Dr. Králitz Lajos**

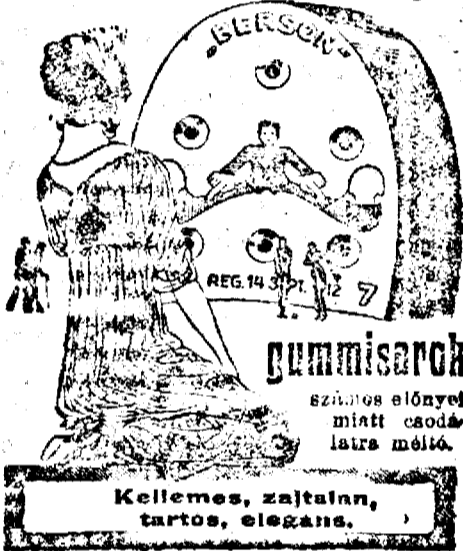
és

Dr. Lukácsy Lipót

ügyvédek irodáikat

1914. évi június hó 1-től kezdődőleg
Forray-utca 2a) s'ám (Lukácsy-ház)

teszik által. 8272

Herceg Sulkowski József Mária ur uradalmainak központi irodája továbbra is
Salacz-utca 6. sz. alatt marad.**Berson**

9247

Balatonfüredi

szanatorium és gyógyfürdő

Természetes szénsavas iszapfürdők és balatonfürdők. Ivókúra. Fizikai és diétetika gyógyintézet az összes belbetegségek számára, különös tekintettel a szív- és érrendszer, vese megbetegedéseinek és női bajoknak. Cukorbetegnek ivó-, alkálizáló- és diétetikus kúra. Idegbetegnek számára az összes modern gyógyszerközökkel felszerelve. Soványító-, hízó-kúra. Röntgen- és kémiai laboratórium. Zander intézet. Inhalatorium. Egész éven át nyitva. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

Uj menetrend.

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő 1914. május hó 1-től érvényes összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

1 Arad 12 fillér.

Üzlet áthelyezés folytán

meglepő Németh divatáruháza

alanti olcsó árai:

Pepita szöveteket már	—80
Gyönyörű nyári kosztüm már ...	2-55
Valódi gyapju szövet fek. és sötét-kék már	2-—
Elegáns saines szövetek pongyola és blouze tiszta gyapjuból már	2-—
Dupla széles crepon minden divat színben már	2-—
Mosó crepon métere	—50
Selymeket minden színben már ...	1-20
Broch selymek minden divatszínben már	5-—
Remek szép mill flör remek már ...	2-90

Divat sőtis selymek minden színben.
Mosó árukat rendkívül olcsó árban.

Deléneket már	—50
Szép és jó színű kartonokat	—55
Női schifon ingek himzéssel	1-55
Női kezi himzett vászon ingek	2-50
Női schifon nadrágok gyönyörű himzéssel	1-80
Női hálókabátok	2-50
Női fehér alsók himzett volánnal	2-50
Lüsster juponok	2-50
Clott juponok	2-50
Himzett batiszt kötény	—90
Miedervédők szalag befűzéssel ...	—90
Gyönyörű schifon himzések	—85
Csipkek már	—04
Különböző csipke rüschök	—30
Gyönyörű csipke gallérok	—90
Creponok minden színben	—60
Selyem maradék méterje	1-30
Gyermekharisnyák fekete és barna	—30
Női kötött harisnyák	—40
Muslin harisnyák minden színben	—90

Tavaszi és nyári keztyűket minden kivitel és színben.

Üzletemet a Weitzer János-utcából f. é. június hó 1-én Andrassy-tér és Salacz u. sarkára a Bloch H papirkereskedése mellé helyezem át.

Kérem továbbra is t. vevőköröm szives pártfogását.

2951

Üzletberendezés

eladó,

a helyiség

kiadó.

Ó Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városl és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6224

jégszekrények.

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonnyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.40
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg ...	1.40
12 „ boros pohár „ „ ...	1.20
12 „ likörös pohár „ „ ...	1.20
1 felszolgáló álvány 6 tányérral ...	1.20
1 cukortartó	—40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, kárisbádi gyártmány

6 pár finom szines kávé- v. teacsésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszesz-osillárakban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület tüvegezési vállalat.

Jég-szekrényeim

2804
60%
jégmegtakarítással

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanom, amely kevés jég-szükséglettel kitűnően hűtnek. Kentesek, mézárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények ujakra becseréltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladnak.

Kohn József

bádogos, vízvezeték berendező
Aradon

Gyártelep Batthyány-utca 32.
Városi és megyei telefon 333.

Saját készítményű férfi, női- és gyermek-Sandal-cipők

ragy választékban, ugy-szintén fehér vászon és bőr utcai cipők, jutányos árért kaphatók az 2967

Aradi Cipőtermelő Szövetkezet üzletében Szabadság tér 10.
Ugyanitt nagy választék van a legújabb divatu színes cipőkből is.

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőrt kát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsíros, fényes, izzadó arcború egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a **HELACIT** azon percben előidézik. Az arc olyan lesz, mintha valami lehet finomságu harmattal (a gyümölcs lamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

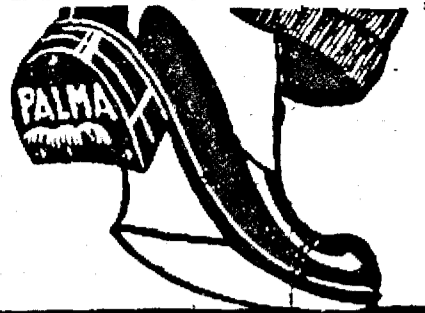
Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan- és vegyészeti gyára Aradon.
Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárában. 1224

az elasztikus cipősarok
PALMA
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

9261

Kékkő,

auszigi elsőrendű,

Hárs,

fehér, erős,

Rézkénpor

legjutányosabban kapható

Weiss Dávid
nagykereskedőnél Arad, Kossuth-
utca 62. Telefon 86.

Olcsó árak.

Bérma ajándékokat arany-, ezüst- és ékszer tárgyokban ajánl 8091

Farkas-Streicher

Arad, Tökölly-tér (Katalin fürdő épület)

A apittatott 1898.

Olcsó árak.

Kolozsi só-gyógyfürdő.

Fürdőidény május 21—szeptember 13.

Vasúti állomás: Kolozs-kolozskara.

Posta- és távirtdahivatal, Helyt. 3198

E day legismertebb sófürdője, teljesen újjáépítve. Hideg tükörfürdő 150 vetkező-kabinnal, beton támfalakkal; külön női és férfi osztály, meleg társasfürdő gőzkamrákkal és inhalatoriummal, kényelmes kádfürdők. A fürdőtelepen 80 kényelemmel berendezett szoba, magán házaknál mintegy 80 szoba. Az elő- és utóidényben június 20-ig és augusztus 20-tól szeptember 13-ig a lakásnál 30% kedvezmény. A kolozs-kolozskari vasúti állomástól olcsó kocsiközlekedés. A telepen jöhírű vendéglő, kiváló erdélyi borokkal. Kellemes üdülő és gyógyhely, olcsó és kellemes kirándulóhely. Prospektust küld, valamint mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt.

a gyógyfürdő igazgatósága

Sickenberg Ferd. Fiai

Nussdorfi festőde, chemiai mosóda
és királyi udvari szállítók

Wien, XIX. Nussdorf
Sickenberggasse 4-8

Kiváló és olcsó felbasszók!

Festőde és chemiai mosóda férfi és női ruhák, cipők, függönyök, tutorszövetek, tollak, napernyők, keztyűk és mindenféle ruhadarabok részére.

Vidéki megrendelések azonnal, 9568
levélbeli kérdezősködések postafordultával intézettek el.

Gyár: Wien, XIX. Nussdorf, Sickenberggasse 4-8.

Főlerakat: Wien, I. Spiegelgasse csak 15. szám.

Figyelmeztetés! Tévedések elkerülése végett kérjük cégünkre figyelni.

3800 bolgár

100 évvel idősebb! A balkán nép keménysége és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a —

„YOGHURT“

Ez egy tejből készülő, rendkívül táperejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel rop-pant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN tejgazdaságra, Nagyszében 2. címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phloa „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegetendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon. 9409

Köhögés, rekedtség és elnyálgásodás

elien megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és gyöttri
nagy kín,

A legjobb gyógyszer
az Anagallin.

Ára utasítással 70 fillér.

A mértéktelen do-
hányzás-szenvedély
legbiztosabb, legegészsége-
sebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosz-
szu időre elég: 1 korona.

Egészséges és izmos lesz,
Ha „Doré-sósorszesz”-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz
A valódi „Doré Sósorszesz”

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f.
és 2 kor. 20 f. Próbaüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
(A megyeházzal szemben.)

Figyelem kereskedők!!! Ne üljön fel hangzatos ígéretnek

300 koronát takarít meg,
ha az elismert legjobb „Fedóra
Cipókrém”-ből lehvására nálam
50 groszt leköt. Kérjen árajánlatot.

1741

Fedóra Cipókrémgyár
Arad, Arpád-tér 3. Telefon 969

Kiváló finom
zsebórák
arany, ezüst
és acélból.

Bérma ajándékokra

legalkalmasabb és legérdekesebb
emléktárgyak!

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész

Nagy raktár brilliant-, arany- és ezüst-ékszerekben.

(Hermann-palota.)

ARAD,
Andrássy-tér 14.

8244

Nyakékek, gyü-
rűk és egyéb
kedvelt emlék-
tárgyak.

Ujdonságok

Ujdonságok

Nyakláncok
Amulettek
Medaillonok

Legnagyobb választék!
legjutányosabb árak!

Most divatos
karcsatt-órák
platina, arany
és ezüsből.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy angol uri szabó üzletemet Eötvös-utca 5. alá helyeztem át.

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi divatszöveteket a legnagyobb választékban. Mintákkal készséggel szolglok. A nagyérdemű közönség pártfogását kérve ma adok kiváló tisztelettel

Klein Ferenc,
angol uri szabó.

Legcélszerűbb szabadalmazott jégszekrények minden nagyság és kivitelben. Háztartási, vendéglői és nagy hűtők hentesek és mészárosok részére amerikai szerkezettel gyári áron kaphatók

Holló Testvérek

Jégszekrénygyárban
Arad, Szent Pál-utca 11. sz.

Telefon 848. 3151

Különlegesség színsav és légnyomású sörkimerő szekrényekben.

Röntgen-intézet.
Aradon, Batthyány-u. 21.
Telefon 622. 211

Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok a b. Körismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások látt. bőrbajok, sipolyok, nem operálható nagy dagasztásoknál és a méh- és pajzsmirigy alkóp. letelnél. Intézettulajdonos

Dr. Singer János
egyetemes orvostudor.

Brebán József,
ácsmester
Arad,
Kasza-utca 31. szám.

Elvállalja az ácsszakmába vágó munkák készítését a 3179

legjutányosabb áron, úgy helyben, mint vidéken. — Ár-ajánlatokkal készséggel szolgál.

Kalmár József
villanyszerelő
Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 243.

Ajánlja
költözködők figyelmébe villamos világítási berendezéseket villamos csengő- és telefon berendezéseket s minden a szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:
Villamos cellárokat, villamos fő szedényeket, villamos vasalókat, villamos hajszító vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villamos cikkeket. 46

A múlt évi nagymérvű molykár, mely hegyaljánk szőlőtermését csaknem teljesen elpusztította és a szőlőt is elférgesítve, e közkedvelt gyümölcsöt majdnem élvezhetlenné tette, arra indított, hogy a nem sok eredményre vezetett kukacszedés és irtás helyett a molypillék irtására hívjam fel gazdatársaim figyelmét.

Evégből egy molyfogó lámpát konstruáltam, mely a rajzás idején esténként kiállítva és kivilágítva, derengő fényével az esthomályban összegyűjti a röpködő molypilléket, melyek a lámpafalak enyves oldalán megragadnak.

Ilykép anélkül, hogy a növényzetben kárt okoznánk vagy a védekezésre nagyobb költséget fordítanánk a pillangók elpusztítása által merekszünk meg a kukacok kártételétől, melyek irtása az eddigi tapasztalatok szerint elég nagy költséggel, de csekély eredménnyel járt.

Az általam konstruált molyfogólámpa, mely darabonként 2 kor. 40 fillérbe kerül, amelyből holdankint 3—4 darab állítandó fel **Gutori Földes Kelemen** gyógyszer-tárában tekinthető meg, hol a lámpák megrendelhetők és kaphatók.

A molyfogólámpák papírral vannak bevonva, melyek az én utasításaim szerint a Földes gyógyszer-tár által készített ragacsos papírral lesznek bevonva s esténként kis mécsekkel kivilágítva.

A ragacs illata, valamint a lámpa derengő fénye a körzetből odavonzza a molylepkéket, valamint a többi kártékony éjjeli pilléket is, melyek ezen ragacsnak nekiröpkövének, odatapadnak.

Miért is melegen ajánlom ezen általam gyakorlatilag kipróbált és olcsó védekezést szőlősgazda társaim szíves figyelmébe **Dr. Paris Lajos**, szőlőbirtokos.

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek fedezésére.

Ajánljuk: Ajánljuk:

Arc-krémek Illatszerek Kölgyporok Kölni vizek Fogporok Fog-krémek	Fogpaszták Fogkefék Szájvizek Szappanok Hajvizek Szoba-illatok
--	---

Vojtek és Weisz
parfumeria és drogueria nagykereskedése
Aradon. Aradon

Ügyes,
megbízható vas-, fűszer-, vegyes-kereskedő 8242

segédet keres
Weisz János,
Marosillye

Sengyel Gyula
műlakatos
épület és vasszerkezeti műhelye
Arad,
Deák Ferencz-utca 38.
8103

Figyelem a címre!
Nem ö szétévesztieni!!

Ha ke ékpárt vagy jó varró-gépet akar vennilátogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy ná am csak a legjobb gyártmányu gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részlefixetés mellett is. Javítások legszakszerűbben, jutányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalok. Sírácsoakat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond
lakatos, műszerész és mérlegkészítő
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 370. 1923

Grosz Sándor
szakoptikus Arad, Szabadság-tér 17. szám földszint udvarban.

Ajánlom a n. é. közönség szíves figyelmébe szépen berendezett és dusan felszerelt optikai raktáramat, továbbá első osztályu üveg- és valódi hegyi kristály lencseimet. Készítek mindennemű szemüvegeket, orrcsípítőket és lorgnókat, ugyszintén szemüvegeket orvosi rendelés szerint a legpontosabban.

Elvállalok optikai javításokat és vidéki rendeléseket pontosan és olcsóbban mint bárhol. 8001

Bérmaruhák

batiszt és grenadinból legelegánsabb kivitelben és legjutányosabb árban szerezhethők be

Stern Cecilia

kész női és gyermekruha áruházában Arad, Forray-u. 2.

3243

Építetők figyelmébe!

Éberlein Ferenc

képesített kőműves mester

Arad, Varjassy Lajos-u. 173

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek tervezését és annak keresztülvételét. Javításokat jutányosan eszközölök. Költségvetéseket és tervezeteket díjtalanul készítek! Szíves pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

Éberlein Ferenc

3093

kép. kőm. mester.

Szalon angolbőr butorok

a legfinomabb kivittől a leggyyszerűbbig. — További használt butorok átalakítása valán intial áberendezések és díszítések a legolcsóbb árban elfogadtnak.

Levelezőlap meghívására azonnal jövőnk!!!

Dougán és Majer

kárpltos és díszítők

ARAD, Atzél Péter-utca 3. sz.

(az udvarban, a kapuval szemben)

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vatával.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-társaságban

Telefon 593.

Költözködők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választékú jó be rendezett modern villanycsatlárainkat, ugyintén elvállalunk villamos és gázcsatlárak átzerelését leggyorsabban és legújában nyosabban. Szíves megkereséseket kérünk:

Pálkás Lajos és Tarsa

villanyműszerészek 1807

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

A szépségápolás titka a használandó szépítő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse Rozsnyay Serail krémje.

Minckettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona

Szines arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna. Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.

Peppo hintőpor . . . . . 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

Is 8 nap alatt mindenki megszabadul a Hájó-féle ANAGALLIN használatával. — Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós.

A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb feketehajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1836. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Értesítés.

2305

Üzletfeleltem és a n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy a Varjassy Lajos és a Borona-utcák sarkán levő épület- és butorasztalos műhelyemet május hó 1-én Vécsey-utca 6. sz. alá Schwel-del-utcai bejárat helyeztem át. További szíves pártfogást kér:

Erki Balázs,asztalo.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogékszereket, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer J. utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Permetező javítások elfogadtnak.

PATENT.

Egészségi kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kut-aknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a fagy-csapon alkalmazott zuhany mindig friss, tiszta levegővel hozza a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss üdítő és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszkáló baktériumok az aknától elzártnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagynak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrész mellőzött, mert ezeknek visznyálka képződik ami a kolera, tifusz és más egyéb betegségek bacillusainak valóságos tenyésztőtelepeivé változhat. 1121

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását elvállalok.

Patent tűzfecskendők.
Patent borszivattyuk.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyu készítőnél
Arad, Rákóczi-utca 27.

(Egy tanonc felvételk.) Permetező javítások elfogadtnak.

Varga D. Dani Füző és ernyő különlegességek készítője

Arad, Andrassy-tér 20. Központi szálló mellett.

Telefon 808.

Uj lisztüzlet

ARAD, Simonyi-utca és Szabadság-tér sark.

A mélyen tisztelt

Háziasszonyok,

Pékek,

cukrászok,

kereskedők

szives figyelmébe ajánlom, hogy a hirneves

Temesvári Múmalom r.-t.

és az **Első Nagyszentmiklósi Malom**

Prochaska Ede Fiai

malmainak őrleményeit (liszt, dara és korpát) állandóan raktáron tartom és nagyban és kicsinyben árusítom.

!! A Nagyszentmiklósi „Erőliszt“ kiváló kenyérliszt!!

Tegyen egy kísérletet!

Ugyanitt kapható naponta friss „Dózsa“ kenyér és „May“-féle sütemény, továbbá rizs, köles, tengeri, élesztő, só, stb. stb. **legolcsóbb napi árban.**

Kiváló tisztelettel:

3210

Weisz Márkus

ARAD, Simonyi-utca 1. szám.

Ki a zsirral!

A zsír eltüntetése és karcsu alak, valamint egészséges szervek helyreállítása

A szépség, az elegáns és hatalmas kiváló nek elvontatása már magában véve is elég nagy büntetés kövér egyének részére, de ettől eltekintve, minden kövér ember komoly veszélyeknek is ki van téve. A zsír felszaporodása betegségeknek és korai halálnak okozója, öregít és gyengít és minden élvezetet és életkedvet elront.

Minden kövér férfi és erős hölgy ragadja meg a kedvező alkalmat és igyekezzék a világi gyógyászat felől tájékozást szerezni, tudniillik

REAKTOL

tabletták

Sokaknak vizszoadták már ezen tabletták egészségüket boldogságot és szépségüket.

A Reaktol-kúra kombinált ivókúra, tablettaformába sűrítve. Az új forrásnak mi degyike csak egy héten át használják és így a legcsekélyebb egyengülés sem állhat be, ellenben a legnagyobb eredmény érhető el, mert nem eszikken a hatás megszokás által, mint a többi készítményeknél, melyeket heikken át egymásután kell szedni. Azonfelül minden forrás más szerveket szabadít meg a felesleges zsirtól, e közben a szív, vesék, máj és belek meg erősödnek, mert a Reaktol-források egyesítik

magukban a legbiresebb fürdők összes gyógyhatásait, anélkül, hogy rosszhatású vegyületeket tartalmaznának. Helyesen jegye meg egy ur, aki a Reaktolt sikerrel használta, leírásában: „A Reaktol használatát folytán vesztettem el kövérségemet és nyertem vissza egészségemet.“

Nem szükséges sem diéta, sem megerőltető gyakorlatok, a zsír a Reaktol használatát mellől valóssággal elolvad, mint a hó a napsugártól, a nélkül, hogy ráncok mutatkoznának vagy gyengülés állna be, mint az ugynevezett soványító-kuráknál.

Emlétt karcsu alakja lesz, az izmok erősödnek és a belső szervek is egészségesek lesznek. Olvassa el a fontos értekezést: „Igaz vélemény a soványító kurákról“ a kitérője meg a Reaktol használatát teljesen ingyen!

Írjon még ma, kényveskét és megfelelő adagot ingyen és bérmentve kap próbaképet.

Ha meggyőződött a Reaktol-gyógyászat kitűnő voltáról, akkor többet is rendelhet. Minden heti kúra 3.50 K., a teljes kúra 5 hétre elegendő. 18.50 K.-ba kerül. Írjon kérem rögtön mert csak 500 példányt osztunk szét ingyen a könyvből.

„Allgemeine Brunnen-Gesellschaft“

Berlin, SO 33. Abt. 507.

932

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Arany, ezüst ékszerek, órák, drágakövek minden elfogadható árban üzlet megszűntetése végett kiárúsítatnak. A berendezés olcsón eladó.

3017

Farkas Streicher J. Arad, Tököly-tér 1.

Legszebb bérma-ajándékok

Gartner József

nagy választékban már
két koronától kezdve kaphatók

órás és ékszerésznél
Forray-utca (Guttman fűszeres mellett.)

Szaunatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter tó, Karintia. Alapított 1893. Morfium lezoktatási gyógymód kényszer nélkül és enyhe formában, ugyanígy könnyű betegeknek és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen. 1058

Valódi perzsa szőnyegek.

Egy török kereskedőtől bizományba átvett valódi perzsa szőnyegek — parti áru — előnyös árakon eladatnak.

Bohn Károly

üzletében Arad, Szabadság-tér
20. Telefon 760. 3277

7-47-1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Figyelmestetem a helybéli sör-
raktárosokat, kávézókat, vendéglő-
söket, mézárókat, cukrászokat,
fűszer-csomagolókat és mindenkit a ki természetes vagy műje-
get raktáron tart, hogy jégnek rend-
szeres eladása az 1884: XVII. t. cz.
hatálya alá eső ipari foglalkozás lé-
vén, csak erre szóló iparigazolvány
alapján üzhesd.

Jégek iparigazolvány nélküli
árusításával foglalkozók a fenti tvcz.
166. §-ának a.) pontja szerint fognak
büntetve.

Gréen
főkapitány.

ad 7165 - 1914

Hirdetmény.

A honvédelmi miniszter az 1914. évi LXIX. t. cz. 4. §-a alapján a városi k területén található és folyó évi április hó 28-tól május hó 5-ig összeírt ló, öszvér, öszvér-szamar és szamar valamint az ezekhez tartozó málhás állat felszerelések osztályozását rendeltetvén el, ezen ló-osztályozás megtartására folyó évi május hó 26-tól június hó 2-ig terjedő időt jelölje meg.

Felhívjuk a lótulajdonosokat, miszerint a lóosztályozásra vonatkozó alábbi rendelkezéseket pontosan betartsák.

A lóosztályozás a nagy vásártéren a honvédszár-laktárával szemben-fog megtartatni a következő sorrendben:

Vízvezeték és csaforna
berendezési vállalat

VARGHA PÁL

Arad, műhely: Thököly-tér 3.

Elvállalok jutányos árak mellett minden a szakmába vágó munkálatokat, úgymint: fürdőberendezéseket, szivattyukat, mosdókat, udvari fagymentes kutakat mindennemű fürdő- és fűtőgazdálkodást és kiosetteket; általam elkészített munkáért jótállást vállalok

Melegvíz automata
javításban speciálista.

Javítások azonnal, olcsó árban eszközölköznek. Kötségtetés díjtalan!

Erdély
gyöngye
az Előpataki
ásványvíz, el-
ősmert legjobb
üdítő és gyógyító ital.

Főraktár:
Éles Arminál,
Aradon,

Félliteres üveg 26 fillér.
Literes „ 36 „

május 26-án a Belvárosban és az Újtelep külváros részben;
május 27-én a Sarkad külvárosban;
május 28-án az Erzsébet külvárosban;
május 29-én a Poltura és Sága külvárosokban;
május 30-án a Gáj külvárosban és
június 2-án a külhatáron található lovak lesznek elővezetendők.
A lóosztályozás minden nap reggel 8 órakor kezdődik.

A már összeírt lovakra kézen és egyenként kell elővezetni és egyúttal a lovakhoz tartozó málhás állat-felszereléseket is be kell mutatni. Nyilvántartó-lappal ellátott lovaknál a nyilvántartó-lapot is el kell hozni.

A lóbehívás esetére szabványosnak megállapított árak a következők: hátsó lovakért 880 korona, hámos lovakért 1050 korona, málhás állatokért 500 korona

A lóosztályozó bizottság katonai képviselője a már összeírt járműveket, valamint a szárazmákat és málhás állat-felszereléseket, a birtokosnál megtekintheti.

A megtekintéssel megbízott katonai képviselő nyílt parancssal fogja magát igazolni.

A ki a lovaknak az osztályozáshoz való vezetése és a málhásállat felszerelések bemutatása tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, kihágást követ el és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Arad 1914. május 18-án.

A városi tanács.

Alvácza kénes hőgyógyfürdő

Arad és Hunyad megye határán. Vasúti állomás. Posta, táviró,
május elsején megnyílt.

A századok óta gyógyításra kitűnő eredménnyel használt fürdő hévízei úgy belső mint külső használatra vannak javasolva. Belsőleg (ivásra) használva a gyógykút vizét az jótékonyan hat a belek működésére minél fogva székrekedésnél és alhasi pangásnál igen eredményesen használható.

Külsőleg (fürdésre) használva a 38° C hőmérsékletű természetes kénes hévizet, annak az izmok és ízületek csúszos betegségeinél (csusz, reuma, köszvény, ischias, izmalmányok, csontbetegségek, hénulás) úgy heveny, mint idült alakjainál van bámulatos gyógyító hatása.

Különféle női bajok gyógyítására kitűnő eredménnyel használható a 22° — 32° C. hőfokú víz.

A fürdőközösség kényelmének nagyobb fokú kielégítésére az ősz folyamán tetemes befektetéssel új fürdőház épült, teljesen modernül berendezve, uszodával és kádfürdőkkel. E fürdők vizét az újonnan furt kút szolgáltatja, mely 113 méter mélységből tör elő, 38° C hőmérsékletű és nagymennyiségű szén-savat is tartalmaz a kénen kívül.

A gyönyörű nagy parkban épült lakóházakban 50 modernül berendezett szoba áll a vendégek rendelkezésére, azonkívül a fürdő közönségében levő közönségben is kaphatók lakások. A földényben egy szoba ára havonként 40—80 K. közt változik. E földényben (máj. jun. szept. okt.) a szobaárakból 20% engedmény.

A fürdővendéglőben kitűnő ételek és italok. Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak

A hitűkhöz szigorúan ragaszkodó izraelitáknak külön rituális vendéglőjük van.

Állandó fürdőorvos, kitűnő cigányzene, tenisz és tekepályák, fővárosi és vidéki hírlapok gyönyörű kirándulohelyek, nagy gondozott park, kitűnő ozonduz levegő.

Június elsejétől az összes motorvonatok közvetlenül a fürdőparknál állanak meg.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor,

fürdőtulajdonos.

8157

Bérmaruhák

izléses kivitelben, jutányos árban készülnek

Deutsch Anna

gyermekruha divattermében

Szabadság-tér 5-6. sz.

Ugyanott

fizető-lányok

és

tanuló-lányok

magas fizetéssel azonnal felvétetnek.

FOG- tőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. "

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. "

FOG- kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. "

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálstáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legtekélyesebb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

TÉLEFON: 10-11. SZÁM. 1025

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

Egy jóforgalmu vendéglő étteremmel

250 hl. borral más vállalat miatt kedvező feltétel mellett eladó. Cím a kiadóban.

Ügynökök kizárva. 3292

9763—1914. kh. sz.

Segéd

a rőfős és fonál áru szakmából, ügyes paraszt-eladó **felvétetik.**

A magyar, német és román nyelv megkívánatik. Ajánlatok

Wohlberg Lipót céghez **Arad** 2394

Nyaráló

Barackán az A. H. M. V. a egálló közvetlen közlemben remek fenyves park, 3 szoba, konyha, teraszszal

kiadó. 3283

Bővebbet

Lengyel Testvérek cégnél.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi ministerium 65247. II. B számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy újabban két fajtájú lőpor lett forgalomba hozva, melyek egyike „Rauchloses Jagdpulver Nr. 6” felírással fekete színű lőpor szemecskékből van alkotva s 9 mm. s ennél nagyobb öbnagyságú kemény köpenyes (acél, nikkel vagy réz) golyós töltések céljaira van rendeltetve, míg a „Rauchloses Jagdpulver Nr. 7” felírású, mely rózsaszínű gyömbölyved szemecskékből áll csak söréttöltések céljaira használható.

A 6-os számú vadászlőpor egy'őre csak $\frac{1}{4}$ kg.-os, a 7-es számú azonban ugy $\frac{1}{4}$, mint $\frac{1}{2}$ kg.-os bádogdobozokban kerül forgalomba és pedig a 6-os világos barna, a 7-es pedig rózsaszínűekben.

A bádogdobozok ugyanoly alakúak és szerkezetűek, mint a hadügyi kincstár által eddig forgalomba hozott 1-5 számú füstnélküli vadászlőporok dobozal.

A 6 és 7 számú lőporok dobozal ezuttal is, a tartalmuknak megfelelő jelzéssel s a lőpor rendeltetésére vonatkozó felírással vannak ellátva. Fel vannak tüntetve továbbá a dobozokon e lőporfajták legfontosabb alkatrészei, a használatra vonatkozó utasítással egyetemben.

A m. kir. belügyministerium eme 6 és 7 számú lőporfajták árát, valamint az eddig áruba bocsájtott 1-5 számú lőporok árát is a további intézkedésig következőleg állapította meg.

1. a kincstári raktároktól hatóságilag engedélyezett viszontelárústók részére nagyban (legalább 5 kgr) szállított lőpor.

$\frac{1}{2}$ kgr.-os dobozokban, dobozonként . . . . 6 K. 60 f.

$\frac{1}{4}$ kgr.-os . . . . . 3 . 40 f.

2. viszont elárústóknál, kicsiny 5 kgr.-on a nál mennyiségben való vétel esetén a lőporfajta ára:

$\frac{1}{2}$ kgr.-os dobozokban, dobozonként . . . . 7 K. 80 f.

$\frac{1}{4}$ kgr.-os . . . . . 3 K. 75 f.

Arad 1914. évi május hó 5 én.

Greén,
főkapitány.

283—1914. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsának 1257. és 1260—1914 számú határozata szerint a báró Andrányi Károly alapítványi gyermekkórház fertőző pavilonjának központi fűtés berendezésére versenyárgyalást hirdetek.

Készítendő központi melegvízfűtés berendezés c. a. 12 O. n. 3 összterefogatu helyiség fűtésére kazánberendezéssel, csővezetékek és tartozé-

kaival, fűtőtestek és tartozékaival az összes felszerelési, szállítási, kőműves és helyreállítási munkával együtt, mely munkálatokra csak együttesen tehető az ajánlatok. Az ajánlatok beadási határideje 1914. évi május hó 25 d. e. $\frac{1}{2}$ 11 óra.

Feltételek: A versenyárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban lévő munkálat teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megblzha óságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. 10 órájáig nyújtandó be.

Az elkészült vagy szabálytalan ajánlatokat nem vesszük figyelembe. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 2 koronáért kapható, miután az egyezgárak végösszegek pontos leírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be. Minden vállalkozó a pályázaton saját rendszerével vehet részt, de mellékelve részletes költségvetést, pontos műszaki leírást és fűtőanyag szükséglet számítását. Az ajánlatokhoz 5% bánatpénznek a városi pénztárba való letételel igazoló nyugta csatolandó.

A munkálatok kivételg hazai anyag használható és honi munkások alkalmazhatók. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közlegel ellenőrzésének veti magát alá.

A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bánatpénzt 10% biztosítékra kiegészíteni.

Fenntartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszunk.

A munkák az odaltelési határozat kézbesítésétől számított 14 napon belül megkezdendők, s oly erővel folytatandók, hogy a megkezdéstől számított 8 héten belül teljesen készen átadhatók legyenek.

Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Ha vállalkozó a munka feltételeknek részben vagy egészben eleget nem tenne: jogunk van őt a vállalattól minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

Amennyiben többben együttesen tesznek ajánlatot: már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkálatokat vezetni fogja, társai nevében a munkálatokra vonatkozó rendelkezéseket és utasításokat átveszi s a folyósított járandóságokat felveheti.

Nyilatkozatban kitéendő az is, hogy az ajánlat tekintetében az ajánlattevők egyetemlegesen felelősek.

Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

A versenyárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelenlehetnek.

Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.

Táviratilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914 évi május hó 4-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Aradvármegye aispánjától.

11521—1914. szám.

Hirdetmény.

Aradvármegye törvényhatóságának 100 waggon (á 10.000 kg.) első osztályu tűzifára van szüksége.

Ebből 50 wagon 2 éves vágásu száraz cserhasáb, 50 wagon pedig 1 éves vágásu száraz bükkhasábba kell hogy legyen.

A szállítás a folyó év július havában e- közlendő akként, hogy naponként 5 wagon fa adandó át.

Az ajánlatok Aradvármegye aispánjához címezve 1914. évi június hó 10-éig adandók be. A borítékon jelzendők, hogy ajánlat van benne. Az árak „ab Arad” sz mitandók. Az ajánlat 15.000 kgros waggonokra is szólhat.

Arad, 1914. május 16.

Dálnoki Nagy Lejos.

aispán.

3285

KNAPP SÁNDOR

keimefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó Intézet, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szőrme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

„MATTEINE”

poloska- és molyirtó vállalat

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorzat, sem semmi más nem távolítottak el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz!

2881

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz. Telefon 10-45.

Apró hirdetések.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok elvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Egy tess

molet asszonyka vidéki gavalér uri ember tisztességes ismeretségét keresi. Levelet a kiadóba. „Asszonyka” jellegre. 3298

Egy szépnek mondott

fiatal asszonyka oly diszkrét uriember tisztességes ismeretségét keresi, aki anyagilag támogatná. Leveletet „Sárga róza 10.” jellegre a kiadóhivatalba. 3301

Minden hölgynek

disze és ékessége a szép és egészséges úde arc, mely ma már egyedül csak a Magda-Cremmel érhető el. Kapható a Központi Drogeriában. 2012

ALKALMAZÁST KERES.

Szoptatós dejkának

ajánlkozik egy fiatal egészséges nő. Cím: W. M. Közép-utca 25. sz. 3286

Egy magányos,

középkorú nő házvesetönői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3258

Irodai tsendőkben jártas

perfekt magyar román géprónó állást keres. Cím a kiadóban. 3259

ALKALMAZÁST NYER.

Helybeli nagykereskedés

irodájába egy gyakornok felvétetik. Ajánlatokat „Nagykereskedő” jellegre a kiadóhivatalba.

Vegyes kereskedő

szakmabeli fiatal kereskedő segédet keresek azonnali belépésre. Román nyelv tudása szükséges. Ajánlatokat Győri Lipót címre Boros Jenő kérek. 3276

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum” teke-golyók nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1547

Gazdasszonyt

keresek a ki a főzést és házi teendőket vállalja levelek „Gazdasszony” jellegre a kiadóba. 3287

KIADÓ LAKÁS.

Új intézmény Aradon!

Lakásnyilvántartási iroda Deák Ferenc-utca 8. (Messenger Boy-vállalat) Lakást kiadóknak és keresőknek figyelmébe ajánlva. Ellenyszerzően csekély díjszabás. Telefon 816. 2840

Kiadó nyaraló

5 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiséggel és kert használattal együtt. Bővebbet Pécskai-ut 17. sz. a kertésznél. 3299

3 szobás

utcai lakás zárt folyosóval augusztusra kiadó. Közép-utca 13. 3198

Belváros közepén

modern 4 szobás lakás kiadó. Bővebbet Klein Sándor Andrásy-tér 13. 3280

3-4 és 5 szobás lakások

minden hozzátartozó kényelmes mellékhelyiséggel, azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. 5768

Kiadó lakás.

Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 8 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből azonnalra kiadó. Értekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

Két 2 szobás

udvari lakás egyik előszobával Tökölly-tér 4 szám alatt kiadó. 2829

ÜZLETEK.

Óthalom

egy jó forgalmu kocsmá procentre kiadó üzlettel együtt. Cím: Rauch Hubert Óthalom. 8290

Jóforgalmu vendéglő

istálló, ól, szin és egyéb hozzátartozó mellékhelyiséggel együtt, azonnal eladó. Nagyvárad-t út 4. szám. 3197

Forray-utca

Nádasdy-palotában forgalmas vendéglő család okok miatt, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet ugyanott. 3227

Jó forgalmu vendéglő

házzal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2930

Egy jömenetelű

szatócs üzlet eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3295

Jó forgalmu

vegyeskereskedés, trafik és italmérési engedéllyel eladó. Cím a kiadóban. 3278

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levetett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignác, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2883

Hírnevés

halmagy vidéki málnaszörp 5 kgrmos posta kanná franco 8 1/2 korona. Gyógyszertár, Nagyhal-mágyon. 3039

Hat drb. Virág illatu szappan teljesen lugmentes, különböző illatokban 95 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Schiller bor

50 hektoliter 32 koronájával hordoként is eladó. Értekezni lehet Holländer Miksánál Szt.-László-utca 7. sz. 3297

Gyermekkosci eladó.

Egy kevésbé használt, zöldre emallitrozott gyermekkosci, mely ülő- és fekvőre alakítható, jutányosan eladó. Megtekinthető Varjassy Lajos-utca 11.

Mozsi-gép eladó,

rendkívül jutányos árban, teljes felszereléssel. Cím a kiadóhivatalban 3287

Bérmálásra

arany, ezüst ékszerek, órák, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetőek be Igaz Sándor ékszerésznél Minorita-palota. Alapítva 1902. évben. Megyei és városi telefon 321. 8263

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199 sz. 2297

Legjobb lugmentes

arc- és kézműs a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi zsíradékokból készül, lugmentes, a legfinnyásabb arcu hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinnyomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszertár Deák Ferenc-utca, Hehs gyógyszertára Batthyány u. 1224

Szép fűszerüzlet-berendezés azonnal olcsón eladó. Flórián-utca 13. 3291

Vaj eladás.

Értesitem a nagyközönséget, hogy tejk gazdaságom megnyitott és minden nap friss, valódi teava kapható. Kiloja 3 korona. Reisenbücker József, szapáryilgati tejk gazdasága. 3267

Legfinomabb

szepességi málna-szörp kilónként 2 kor., úveg 20 fill. Citrom-szörp kilónként 2 korona. A citrom-szörp egy-két evőkanálnyi mennyisége alkalmas egy pohár legfinomabb limonádé előállítására. Szeder-szörp kilónként 2 kor. 40 fill. Ribizke-szörp 2 kor. 40 fill. Földes Kelemen gyógyszertára Arad. 1224

Egy doboz

100 darab hártyalen levélpapir, 50 papir és 50 selyempapir bélesű boríték egy koronáért kapható In-gusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésben. Telefon 517. 1941

Legjobb fertőtlenítő szappan a Szent Imre szappan, különösen ajánlható oly egyéneknek, kik idegenekkel érintkezésük folytán fertőzéseknek vannak kitéve. A Szent Imre szappan bactericid hatását több vizsgálat igazolja, antisepticus hatása felülmúlhatatlan. Ára 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Kapható Földes K. és Hehs V. gyógyszertárban. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Kárpáti fenyőerdő illat

a legjobb minőségben a Központi Drogeriában szerezhető be. 2201

Ezerjófű

gyomor elixir. Émésztési zavarok, éhvagytalanság, lelfelvadás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgöröcsök, székrekedés, bélrenyhesség, bélférges (giliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszertára Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszertára Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

Bérma ajándékok legolcsóbb beszerzéssel forrása 3059

Losonczy Lajos és Tsa

órák- és ékszerésznél Szabadság-tér 1. szám.

Arany női órák 12 koronától
Arany nyakláncok 10 koronától
Aranygyűrűk 6 koronától
Arany fűgők 5 koronától
Fü ezüst óra 8 koronától
Nikkel óra láncsal 4 koronától stb.

Szíves pártfogást kér

Losonczy Lajos és Tsa

órák és ékszerész.

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. Raktárak az ország minden nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

APRÓ HIRDETÉSEK

KÜLÖNFÉLE.

Szőrmék, ruhaneműek,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentin olajat kiló 2 korona. Pachsuli levelet, kiló 3 korona. Rovarport szorító dobozokban 20 fillér, bádóg dobozokban 80 és 60 fillér. Légy irtó szereket, légy fogókat, Zacherlint, stb. Földes gyógyszer-tár Deák Ferenc-utca, Hehs gyógyszer-tár Batthyány-utca. 1224

Ügyes kárpitos

ajánkozik mindennemű e szakba vágó munkák gyors és pontos elkészítésére, saját műhelyében és kívánatra házaknál is legolcsóbb ár mellett. Vidékre ár felemelés nélkül Stahl M. Határ-u. 17 sz. Stoll Béla lakatossal szemben 1897

India fogoseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyszertári laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában.

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weltzer János és Kazinczy-utca sarkán. 2991

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratórt, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszer-tár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Bérmaszülők

a legszebb és legcsinosabb bérmajándékokat jutányos árban szerezhetik be

HIRSCH JENO

órák és ékszerész

Arad, Forray- és Rákóczy-utca sark.

Kérem a kirakataim megtekintését, hol minden egyes tárgy a legolcsóbb árban van feltüntetve. 3145

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kén — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum répatéreg ellen carbolpor carbolsav — cresolium fertőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálhatunk.

Dobiaschl J. és Dörner Testvérek,
vegyitermék gyárai **ARAD.**
Telefon 165. 1391

Mindenki azt mondja már; hogy **szeplők, májfoltok** és minden arctisztatlanságok eltüntetésére legjobb az eredeti **Kárpáti-féle**

Benzoe tejjerme ára 1 korona. Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4676

KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertára
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játéktáru üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Yoghurt

Üdit,
Táplál,
Gyógyít.

Naponta frissen készíti az

Aradi Tejszarnok

Házhoz szállítás. Kapható kávéházakban és üzlethelyiségeinkben. 2321

Ha ékszer

vagy órát akar venni

bérmajándéknak,

akkor a saját érdekében áll, ha megnézi a kirakat és az üzletben az e hónapba érvényes árat, amelynél még egy

Végeladás

sem olcsóbb. Mert csak úgy lehet végeladást hirdetni, ha az engedélyért 200. koronát és a napi bevételből 10 százalékot fizetnek a hatóságnak. — Ezt mind megtakaríthatja, ha az ékszer és óra ajándékait

Zinner Vilmos

műorás és ékszerész néel szerzi be **ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház.** 6682

Nagymennyiségű maculatura eladó.

RADÓ GYÜLA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legújabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.